

Elementen van publicatieculturen binnen de sociale en geesteswetenschappen

Versie 2024

Inhoud

Voorwoord	3
Probleemstelling en doel	5
Aanpak en methode	6
Resultaten	8
Conclusie	20
Implementatie	21
Beschrijvingen	22

Voorwoord

Wetenschappelijke disciplines hebben verschillende publicatieculturen. Soms betreft het accentverschillen, soms is een publicatiecultuur zo afwijkend van andere, dat er nauwelijks overeenkomsten meer zijn aan te wijzen. De verschillen betreffen zowel de publicaties zelf als ook de wijze waarop ze tot stand komen.

Op waarde schatten

Kennis van verschillen tussen publicatieculturen is van groot belang bij de beoordeling van financieringsaanvragen door NWO. De publicaties van aanvragers leggen daarbij veel gewicht in de schaal. Dat geldt in het bijzonder voor persoonsgebonden financieringen van NWO, zoals Veni, Vidi, en Vici. In die beoordeling is het vrijwel altijd zo dat de aanvragen uit verschillende (sub) disciplines komen, en daarmee uit verschillende publicatieculturen. De wetenschappers die aanvragen beoordelen hebben kennis nodig over de publicatieculturen binnen andere disciplines en terreinen, om alle CV's die deel uitmaken van een beoordelingsronde op waarde te kunnen schatten. Dit onderzoek naar publicatieculturen voorziet hierin, voor de wetenschappelijke terreinen van de sociale en geesteswetenschappen.

De beschrijvingen van de publicatieculturen in dit document ondersteunen commissieleden in SGW-rondes waar aanvragen uit verschillende disciplines voorliggen, door hen een korte, schematische beschrijving te geven van de publicatieculturen in de (sub)disciplines die ze tegen kunnen komen. Ze kunnen daarin eenvoudig zien wat de gewoontes zijn in publiceren, qua taal, het aantal auteurs, of dat vooral in artikelen of in boeken gebeurt, en wat de positie van de verschillende auteurs betekent.

Hoe is het onderzoek naar publicatieculturen uitgevoerd?

De hier gepresenteerde inhoudelijke schets van publicatieculturen brengt op grond van een reeks van dimensies de eigenschappen van die culturen binnen de sociale en geesteswetenschappen in beeld. Inclusief een nadere toelichting op de aanpak van het onderzoek, de conclusies en de implementatie van de resultaten. Omdat wetenschapsgebieden en daarmee ook hun publicatieculturen in beweging kunnen zijn, zijn de beschrijvingen die uit het onderzoek naar voren komen een momentopname. We laten daarom enkele jaren na de vorige meting toetsen of de beschrijvingen nog volstaan. In deze publicatie vindt u het resultaat van onderzoek door AO Consult naar de vraag of de beschrijvingen uit 2016 nog voldeden. Waar nodig zijn zij bijgesteld.

Publicatieculturen veranderen niet snel: bij de meeste (sub)disciplines vonden de onderzoekers alleen kleine verschillen. Ook zijn er ontwikkelingen die in veel (sub)disciplines te zien zijn, zoals een beweging naar meer *open access* publiceren. Bij twee disciplines is nader onderzoek gedaan: bedrijfskunde en geschiedenis (met uitzondering van moderne, contemporaine en sociaaleconomische geschiedenis). Voor deze twee disciplines voldeed de eerdere beschrijving onvoldoende, mede vanwege de variatie binnen het gebied dat ze beschreven. Uit het nadere onderzoek bleek dat er binnen beide disciplines zeker verschillende subdisciplines te identificeren zijn, maar dat de verschillen daartussen zich maar in zeer beperkte mate uiten in verschillen in publicatiecultuur. Voor beide is dus één beschrijving gemaakt, waarin recht gedaan wordt aan de bestaande verschillen.

Vershil met versie 2016

Er is één belangrijk verschil ten opzichte van de vorige versie Publicatieculturen: passages over de reputatie van publicatiekanalen zijn weggelaten uit de beschrijvingen. Waar onderzoekers in het onderzoek aangaven de reputatie van tijdschriften of uitgevers, en indicatoren van het belang van een kanaal in plaats van een individuele publicatie mee te laten wegen in hun oordeel over een publicatielijst, hebben we die niet opgenomen in de huidige teksten. Dit zijn aspecten die deel uitmaken van de publicatieculturen van sommige (sub)disciplines, en in het verleden hebben we die aspecten wel meegenomen. Het zijn echter ook aspecten waarvan NWO, als ondertekenaar van DORA in het huidige tijdperk van Erkennen en Waarderen commissieleden juist vraagt om die niet mee te laten wegen in de beoordeling van publicaties. Ze kunnen daarom geen onderdeel vormen van de beschrijvingen die we hier presenteren. Daarmee zijn de beschrijvingen in deze tekst niet altijd een volledige beschrijving van de publicatiecultuur in de (sub)disciplines, maar sluiten ze wel goed aan bij de huidige beoordelingspraktijk.

Probleemstelling en doel

NWO heeft als taak om publieke onderzoeksgelden te verdelen. Het beoordelen van onderzoeksvoorstellen en van onderzoekers vormt een cruciaal onderdeel in dit proces. Een complicerende factor daarbij is, dat die aanvragen en aanvragers afkomstig zijn uit verschillende wetenschappelijke disciplines, elk met eigen methoden, benaderingen, onderzoeks- en publicatieculturen. Dat geldt sterk in het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen. Hierdoor kunnen leden van beoordelingscommissies aanvragen voorgelegd krijgen uit vakgebieden die ver van hun eigen discipline af liggen.

Hoewel leden van NWO-beoordelingscommissies een brede kennis hebben van de vakgebieden waarover zij geacht worden te oordelen, is het voor hen onmogelijk om alle ins en outs van andere disciplines te kennen. Dat geldt ook voor de verschillen in publicatieculturen. Kennis daarvan is desalniettemin van cruciaal belang om cv's van aanvragers adequaat te kunnen beoordelen. Publicatielijsten die binnen het eigen vakgebied hoog gewaardeerd worden, zouden door een beoordelaar uit een andere publicatiecultuur ten onrechte minder hoog kunnen worden ingeschat. Om het risico te beperken dat de beoordeling beïnvloed wordt door een gebrek aan kennis van de publicatiecultuur binnen andere disciplines, is er binnen beoordelingscommissies behoefte aan 'objectiverende' informatie over de publicatieculturen. Het is ook belangrijk dat de beschrijvingen die commissieleden gebruiken in hun beoordeling aansluiten bij de huidige beoordelingspraktijk van NWO, en dus overeen komen met DORA en Erkennen en Waarderen. Voorliggend onderzoek voorziet in deze behoefte. Het onderzoek waarvan de resultaten hier gepresenteerd worden, is in 2022 en 2023 verricht door AO Consult, in opdracht van het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen. Het gaat om een update van het in 2016 uitgevoerde onderzoek.

Het doel van het onderzoek naar publicatieculturen was

1. te onderzoeken of de publicatieculturen binnen de (sub)disciplines van het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen en het belang dat aan verschillende soorten publicaties wordt gehecht bij de beoordeling van publicatielijsten sinds 2015-2016 is veranderd;
2. in kaart te brengen in welke (sub)disciplines de publicatiecultuur en het belang dat aan verschillende soorten publicaties wordt gehecht bij de beoordeling van publicatielijsten het meest in beweging is;
3. in kaart te brengen voor welke (sub)disciplines actualisatie van de beschrijving van de publicatiecultuur nodig is en waarom;
4. de gevolgen van de veranderde beoordelingscontext als gevolg van DORA en Erkennen en Waarderen voor de (beschrijvingen van de) publicatieculturen binnen de (sub)disciplines van het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen in kaart te brengen.

Aanpak en methode

Voortbouwend op het eerdere onderzoek is de volgende indeling van disciplines en subdisciplines gebruikt:

Panel Cultuur- en taalwetenschappen

5. Area studies
6. Kunst- en architectuurwetenschappen
 - a. Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed)
 - b. Moderne en contemporaine kunst
 - c. Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed
7. Muziek, theater, uitvoerende kunsten en media
 - a. Mediastudies
 - b. Muziekwetenschappen
8. Literatuurwetenschap
 - a. Literatuurwetenschap (m.u.v. vergelijkende literatuurwetenschap)
 - b. Vergelijkende literatuurwetenschap
9. Taalkunde
 - a. Computatieve taalkunde en fonetiek
 - b. Dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek
 - c. Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek
 - d. Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)

Panel Economie en bedrijfskunde

10. Economie
 - a. Micro- en macro-economie
 - b. Econometrie
 - c. Operations research
11. Bedrijfskunde

Panel Filosofie, religiestudies en historische wetenschappen

12. Archeologie
13. Filosofie
 - a. Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie)
 - b. Epistemologie en wetenschapsfilosofie
 - c. Ethiek en moraalfilosofie

14. Geschiedenis
 - a. Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis)
 - b. Moderne en contemporaine geschiedenis
 - c. Sociaaleconomische geschiedenis
15. Religiestudies en theologie
 - a. Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie
 - b. Religiestudies en theologie

Panel Gedrag en onderwijs

16. Onderwijswetenschappen
17. Pedagogiek
18. Psychologie
 - a. Klinische psychologie
 - b. Biologische psychologie
 - c. Medische psychologie
 - d. Ontwikkelingspsychologie
 - e. Psychonomie en cognitieve psychologie
 - f. Sociale en organisatiepsychologie

Panel Recht en bestuur

19. Bestuurskunde en politicologie
 - a. Bestuurskunde
 - b. Politicologie
20. Recht
 - a. Privaatrecht
 - b. Staats- en bestuursrecht
 - c. Internationaal en Europees recht
 - d. Strafrecht

Panel Sociale wetenschappen

21. Communicatiewetenschap
22. Criminologie
23. Culturele antropologie
24. Ruimtelijke wetenschappen (demografie, geografie, planologie, milieuwetenschappen)
25. Sociologie

Deze indeling komt niet geheel overeen met de discipline-indeling die NWO bij het verwerken van aanvragen hanteert. In sommige gevallen, zoals biologische en medische psychologie, die als één subdiscipline in de disciplinelijst staan, maar bleken twee duidelijk verschillende publicatieculturen te hebben. Voor anderen, zoals macro- en micro-economie, gold het tegenovergestelde.

Inventarisatie

Het onderzoek was erop gericht om in kaart te brengen of de beschrijvingen van de publicatieculturen van het domein nog accuraat waren, en waar nodig aan te passen. In het eerste deel hebben de onderzoekers de actualiteit van de beschrijvingen voor alle (sub)disciplines getoetst en hebben ze geïnventariseerd voor welke beschrijvingen van de publicatieculturen van SGW een uitgebreid actualisatieonderzoek plaats moest vinden.

Uitgebreider actualisatieonderzoek

Op basis van de bevindingen van deel 1 concludeerde de onderzoekers dat voor twee subdisciplines een uitgebreid actualisatieonderzoek nodig was, te weten:

- Bedrijfskunde
- Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis)

Voor de overige subdisciplines bleek geen uitgebreid actualisatieonderzoek nodig. Voor deze subdisciplines zijn relatief kleine aanpassingen gedaan in de beschrijvingen op basis van de interviews met experts. Daarnaast zijn alle beschrijvingen aangepast naar aanleiding van Erkennen en Waarderen / DORA, onder andere door een nieuw tussenkopje 'Reputatie van publicatiekanalen'. De aangepaste beschrijvingen zijn gevalideerd door de experts.

In de huidige publicatie is het deel 'Reputatie van publicatiekanalen' uit de beschrijvingen weggelaten, omdat dit aspecten van de publicatiecultuur zijn waarvan commissieleden wordt verzocht die juist niet mee te laten wegen in het oordeel over publicaties. De tekst is verder zoals die voort is gekomen uit het onderzoek.

Nader onderzoek

Het actualisatieonderzoek is voor Bedrijfskunde en Geschiedenis – overig uitgevoerd. Actief publicerende onderzoekers in de twee disciplines zijn benaderd om een online vragenlijst in te vullen. Deze vragenlijst was grotendeels hetzelfde als gebruikt in de eerdere rondes van Publicatieculturen. De resultaten van dit kwantitatieve onderzoek zijn verdiept en getoetst in twee focusgroepgesprekken. Op basis van de onderzoeksbevindingen zijn geactualiseerde beschrijvingen van de publicatiecultuur opgesteld voor de subdisciplines. Deze beschrijvingen zijn ter validering voorgelegd aan de geconsulteerde experts uit de interviewfase en de focusgroepen. Op basis van de informatie die in deze fase is verkregen zijn de beschrijvingen van de publicatiecultuur voor de twee subdisciplines waar nodig aangescherpt en aangevuld en vastgesteld.

Resultaten

De beschrijvingen van de publicatieculturen binnen de sociale en geesteswetenschappen zijn beschreven aan de hand van vier dimensies: typen publicaties, auteurschap, taal, en discussies.¹ Op basis van de onderzoeksresultaten hebben de onderzoekers de (sub) disciplines van het domein gegroepeerd in onderstaande tabellen.

Typen publicaties:

- Focus op artikelen in refereed tijdschriften
 - brede waardering voor verschillende publicatiecategorieën
- Boeken als belangrijke publicatievorm - Boeken niet als belangrijke publicatievorm (alleen GW)
- Wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek - weinig wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek (alleen GW)

Auteurschap:

- Single-author publicaties - multi-author publicaties
- Volgorde van auteurs bij multi-author publicaties (alleen voor subdisciplines waar multi-author voorkomt)
- Belang laatste auteur bij multi-author publicaties (indien op volgorde van bijdrage) (alleen SW)
- Waardering single-author publicaties - multi-author publicaties (alleen GW)

Taal:

- Nationaal georiënteerd - internationaal georiënteerd
- Waardering voor Engelstalige publicaties - waardering voor verschillende talen (alleen GW)

Discussies:

- Mate van eenheid in publicatiecultuur

¹ De beschrijving die de onderzoekers hebben opgesteld bevatte een vijfde dimensie, 'reputatie van publicatiekanalen.' Deze sectie is hier weggelaten omdat het gebruik daarvan niet aansluit bij de beoordelingspraktijk zoals NWO die in het kader van DORA en Erkennen en Waarderen nastreeft.

Typen publicaties

Focus op artikelen in refereed tijdschriften - brede waardering voor verschillende publicatiecategorieën

Focus op artikelen in refereed tijdschriften		Brede waardering voor verschillende publicatiecategorieën
Sociale wetenschappen		
- Econometrie - Bedrijfskunde - Biologische psychologie - Communicatiewetenschap - Klinische psychologie - Medische psychologie - Micro- en macroeconomie - Ontwikkelingspsychologie - Operations research - Pedagogiek - Psychonomie en cognitieve psychologie - Sociale en organisatie-psychologie	- Bestuurskunde - Criminologie - Culturele antropologie - Onderwijswetenschappen - Politologie - Ruimtelijke wetenschappen - Sociologie	- Internationaal en Europees recht - Privaatrecht - Staats- en bestuursrecht - Strafrecht
Sociale wetenschappen		
- Computationale taalkunde en fonetiek - Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek	- Epistemologie, wetenschapsfilosofie - Ethiek, moraalfilosofie - Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis) - Sociaaleconomische geschiedenis - Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)	- Archeologie - Area studies - Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek - Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) - Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) - Literatuurwetenschap - Media studies - Moderne en contemporaine geschiedenis - Moderne en contemporaine kunst - Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed - Muziekwetenschappen - Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie - Religiestudies en theologie - Vergelijkende literatuurwetenschap

Boeken als belangrijke publicatievorm - Boeken niet als belangrijke publicatievorm (alleen GW)

Boeken als belangrijke publicatievorm	Boeken niet als belangrijke publicatievorm
Geesteswetenschappen	
• Archeologie • Area studies • Dialectologie, taalkundige geografie en sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Media studies • Moderne en contemporaine geschiedenis • Moderne en contemporaine kunst • Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed • Muziekwetenschappen • Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie • Religiestudies en theologie • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek) • Vergelijkende literatuurwetenschap	• Computationale taalkunde en fonetiek • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

Wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek - weinig wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek (alleen GW)

Wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek		Weinig wetenschappelijke belang van publicaties voor breder publiek
Sociale wetenschappen		
• Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Moderne en contemporaine geschiedenis • Moderne en contemporaine kunst • Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed • Vergelijkende literatuurwetenschap	• Area studies • Media studies • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek	• Archeologie • Computationale taalkunde en fonetiek • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Muziekwetenschappen • Religiegeschiedenis en geschiedenis v.d. theologie • Religiestudies en theologie • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)

Auteurschap

Single-author publicaties - multi-author publicaties

Single-author publicaties	Beide	Multi-author publicaties
Sociale wetenschappen		
• Culturele antropologie • Privaatrecht • Staats- en bestuursrecht • Strafrecht	• Bedrijfskunde • Bestuurskunde • Econometrie • Internationaal en Europees recht • Micro- en macroeconomie • Politicologie • Sociologie	• Biologische psychologie • Communicatiewetenschap • Criminologie • Klinische psychologie • Medische psychologie • Onderwijswetenschappen • Ontwikkelingspsychologie • Operations research • Pedagogiek • Psychonomie en cognitieve psychologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociale en organisatiepsychologie
Geesteswetenschappen		
• Area studies • Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie	• Archeologie • Computationale taalkunde en fonetiek • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Media studies • Moderne en contemporaine geschiedenis • Moderne en contemporaine kunst • Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed	• Biologische psychologie • Communicatiewetenschap • Criminologie • Klinische psychologie • Medische psychologie • Onderwijswetenschappen • Ontwikkelingspsychologie • Operations research • Pedagogiek • Psychonomie en cognitieve psychologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociale en organisatiepsychologie • Geesteswetenschappen • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

Single-author publicaties	Beide	Multi-author publicaties
Geesteswetenschappen		
	• Muziekwetenschappen • Religiestudies en theologie • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)Vergelijkende literatuurwetenschap	

Volgorde van auteurs bij multi-author publicaties (alleen voor subdisciplines waar multi-author voorkomt)²

Alfabetische volgorde	Beide	Volgorde van bijdrage (NB belang laatste auteurschap verschilt tussen (sub)disciplines)
Sociale wetenschappen		
• Econometrie • Internationaal en Europees recht • Privaatrecht • Micro- en macroeconomie • Staats- en bestuursrecht • Strafrecht	• Bedrijfskunde • Bestuurskunde • Operations research • Politicologie	• Biologische psychologie • Communicatiewetenschap • Criminologie • Klinische psychologie • Medische psychologie • Onderwijswetenschappen • Ontwikkelingspsychologie • Pedagogiek • Psychonomie en cognitieve psychologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociale en organisatiepsychologie • Sociologie
Geesteswetenschappen		
• Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Moderne en contemporaine geschiedenis • Sociaaleconomische geschiedenis	• Archeologie • Area studies • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie)	• Computatieve taalkunde en fonetiek • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

² Exclusief culturele antropologie, omdat voor deze (sub)discipline niet bekend is of de volgorde van auteurs bij multi-author publicaties meestal alfabetisch of op volgorde van bijdrage is.

Alfabetische volgorde	Beide	Volgorde van bijdrage (NB belang laatste auteurschap verschilt tussen (sub)disciplines)
Geesteswetenschappen		

- Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis)
- Literatuurwetenschap
- Media studies
- Moderne en contemporaine kunst
- Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed
- Muziekwetenschappen
- Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie
- Religiestudies en theologie
- Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)
- Vergelijkende literatuurwetenschap

Belang laatste auteur bij multi-author publicaties (indien op volgorde van bijdrage) (alleen SW)

Betekenis laatste auteur: kleinste bijdrage	Betekenis laatste auteur: wisselt (kleinste bijdrage of onderzoeksleider/promotor)	Betekenis laatste auteur: onderzoeksleider/promotor
Sociale wetenschappen		
• Bestuurskunde • Operations research • Politicologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociologie	• Bedrijfskunde • Communicatiewetenschap • Criminologie • Klinische psychologie • Onderwijswetenschappen • Pedagogiek • Sociale en organisatiepsychologie	• Biologische psychologie • Medische psychologie • Ontwikkelingspsychologie • Psychonomie en cognitieve psychologie

Waardering single-author publicaties - multi-author publicaties* (alleen GW)

Meeste waardering voor publicaties als enig auteur	Waardering voor mix single en multi-author publicaties	Meeste waardering voor publicaties als enig of 1 ^e auteur	Meeste waardering voor publicaties als 1 ^e of laatste auteur
Geesteswetenschappen			
• Area studies • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsleer, ethiek, moraalfilosofie) • Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Moderne en contemporaine geschiedenis • Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie • Religiestudies en theologie • Vergelijkende literatuurwetenschap	• Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Media studies • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)	• Archeologie • Computatieve taalkunde en fonetiek • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Muziekwetenschappen	• Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

*De subdisciplines ethiek, moraalfilosofie en moderne en contemporaine kunst zijn niet meegenomen in dit overzicht omdat er geen overeenstemming is over de waardering van multi-author publicaties. Voor musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed is niet duidelijk welke publicaties het meest worden gewaardeerd op het gebied van auteurschap.

Taal

Nationaal georiënteerd - internationaal georiënteerd

Nationaal georiënteerd		Internationaal georiënteerd	
Sociale wetenschappen			
• Strafrecht	• Privaatrecht • Staats- en bestuursrecht	• Bestuurskunde • Criminologie • Internationaal en Europees recht • Onderwijswetenschappen • Sociologie	• Bedrijfskunde • Biologische psychologie • Communicatiewetenschap • Culturele antropologie • Econometrie • Klinische psychologie • Medische psychologie • Micro- en macroeconomie • Ontwikkelingspsychologie • Operations research • Pedagogiek • Politicologie • Psychonomie en cognitieve psychologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociale en organisatiepsychologie
Geesteswetenschappen			
	• Literatuurwetenschap Moderne en contemporaine geschiedenis • Religiestudies en theologie	• Archeologie • Area studies • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis)	• Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

Geesteswetenschappen

- Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed)
- Media studies
- Moderne en contemporaine kunst
- Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed
- Muziekwetenschappen
- Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie
- Sociaaleconomische geschiedenis
- Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)
Vergelijkende literatuurwetenschap
- Computationele taalkunde en fonetiek

Waardering voor Engelstalige publicaties - waardering voor verschillende talen (alleen GW)

Waardering voor Engelstalige publicaties	Vooraf waardering voor Engelstalige publicaties, maar ook voor andere talen	Waardering voor verschillende talensleider/promotor
Geesteswetenschappen		
• Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Ethiek, moraalfilosofie • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek	• Archeologie • Area studies • Computatieve taalkunde en fonetiek • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Media studies • Moderne en contemporaine kunst • Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed • Muziekwetenschappen • Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie • Religiestudies en theologie • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)	• Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Moderne en contemporaine geschiedenis • Vergelijkende literatuurwetenschap

Discussies

Mate van eenheid in publicatiecultuur

Eenheid in publicatiecultuur	Enige variatie	Variatie in publicatiecultuur/ meerdere stromingen of vakgebieden
Sociale wetenschappen		
• Biologische psychologie • Communicatiewetenschap • Culturele antropologie • Econometrie • Internationaal en Europees recht • Klinische psychologie • Medische psychologie • Micro- en macroeconomie • Onderwijswetenschappen • Ontwikkelingspsychologie • Psychonomie en cognitieve psychologie • Privaatrecht • Sociale en organisatiepsychologie • Staats- en bestuursrecht • Strafrecht	• Operations research • Pedagogiek	• Bedrijfskunde • Bestuurskunde • Criminologie • Politicologie • Ruimtelijke wetenschappen • Sociologie
Geesteswetenschappen		
• Ethiek, moraalfilosofie • Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie) • Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed) • Literatuurwetenschap • Moderne en contemporaine geschiedenis • Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed • Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek • Vergelijkende literatuurwetenschap	• Area studies • Geschiedenis (m.u.v. sociaal-economische, moderne en contemporaine geschiedenis) • Moderne en contemporaine kunst • Religiestudies en theologie • Sociaaleconomische geschiedenis • Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)	• Archeologie • Computatieve taalkunde en fonetiek • Dialectologie, taalk. geografie, sociolinguïstiek • Epistemologie, wetenschapsfilosofie • Media studies • Muziekwetenschappen • Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie

Conclusies

Er is veel variatie in publicatieculturen tussen de subdisciplines binnen SGW. Ook wanneer publicatieculturen op het eerste oog sterk op elkaar lijken, bestaan er in de nuances verschillen die van invloed zijn op de manier waarop publicatielijsten beoordeeld moeten worden. Denk bijvoorbeeld aan de betekenis die binnen een (sub)discipline al dan niet wordt gehecht aan eerste en laatste auteurschap of (de relatieve hoogte van de) impact factor. Ook binnen sommige (sub)disciplines zijn er verschillen in publicatiecultuur tussen diverse stromingen/vakgebieden.

Voor de meeste subdisciplines binnen SGW bleek de beschrijving van de publicatiecultuur uit het onderzoek in 2015/2016 nog actueel. Voor deze subdisciplines zijn relatief kleine aanpassingen gedaan in de beschrijvingen op basis van de interviews met experts. Daarnaast zijn alle beschrijvingen aangepast naar aanleiding van Erkennen en Waarderen / DORA.

Voor twee subdisciplines is een uitgebreid actualisatie-onderzoek uitgevoerd:

- Bedrijfskunde;
- Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis).

Voor beide geldt dat zij bestaan uit verschillende vakgebieden. Voor zowel bedrijfskunde als geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis) is uit het onderzoek gebleken dat de publicatiecultuur van de vakgebieden in grote lijnen overeenkomt. De verschillen tussen de vakgebieden zijn vooral inhoudelijk en methodologisch van aard. Er zijn daarom geen aparte beschrijvingen gemaakt voor de verschillende vakgebieden binnen de twee subdisciplines, maar er is volstaan met het toelichten van enkele verschillen tussen vakgebieden in de beschrijving.

De onderzoekers signaleren dat er in het algemeen binnen SGW sprake lijkt te zijn van een ontwikkeling naar

- meer multidisciplinaire samenwerking en daarmee samenhangend meer multidisciplinaire publicaties, waardoor bij sommige subdisciplines de grenzen lijken te vervagen en daarmee publicatieculturen meer op elkaar kunnen gaan lijken (bijv. publicaties met meer auteurs komen steeds vaker voor, ook in subdisciplines waarin oorspronkelijk met weinig auteurs werd gepubliceerd);
- toenemende (soms wetenschappelijke) waardering van valorisatie / maatschappelijke impact;
- toenemende (soms wetenschappelijke) waardering van publicaties ten behoeve van het onderwijs.

Implementatie

De resultaten van het onderzoek worden sinds 2013 in de brede beoordelingsrondes van NWO Maatschappij- en Gedragswetenschappen gebruikt, na een pilot om de toepasbaarheid van de beschrijvingen te toetsen aan het begin van 2013. In 2016 kwamen ook voor het gebied Geesteswetenschappen de beschrijvingen van de publicatieculturen beschikbaar, en sinds 2017 worden de beschrijvingen in het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen gebruikt. De bruikbaarheid van het materiaal is in 2017-2018 positief geëvalueerd. Deze herziene beschrijvingen worden in het voorjaar van 2024 door het domein in gebruik genomen.

De beschrijving van publicatieculturen geeft een handvat voor disciplinesensitief beoordelen van een publicatielijst. Er zijn, naast de publicatielijst, echter meer vormen van output die een rol spelen in de beoordeling van een kandidaat. Daarnaast zijn er ook nog andere beoordelingscriteria op basis waarvan een onderzoeksvoorstel wordt beoordeeld. Referenten en commissieleden afkomstig uit dezelfde discipline blijven nodig om een inschatting te kunnen maken van het voorstel en de publicatielijst. Een overzicht van publicatieculturen zal op zichzelf niet leidend zijn, maar biedt een ondersteuning voor de beoordeling.

De commissieleden in dergelijke rondes krijgen een korte instructie en de beschrijvingen van de publicatieculturen van de disciplines en subdisciplines van de aanvragen die zij worden gevraagd te beoordelen. De toelichting bevat informatie over de manier waarop de beschrijving tot stand is gekomen en over de gebruikte dimensies. Commissieleden wordt gevraagd in hun beoordeling van de publicatielijst van aanvragers expliciet aan de beschrijving en de dimensies te refereren, ook bij de beoordeling van publicatielijsten van aanvragers uit de eigen (sub) discipline, om de vergelijking met de beoordeling van andere commissieleden te vereenvoudigen.

Beschrijvingen

De volgorde van de beschrijvingen is als volgt:

- Panel
- Discipline
- evt: subdiscipline

Panel Cultuur- en taalwetenschappen

1. Area studies

Typen publicaties

Er is binnen area studies variatie in typen publicaties. Artikelen in en special issues van internationale (peer reviewed) wetenschappelijke tijdschriften komen voor, maar ook boekpublicaties (boeken, monografieën, bijdragen aan boeken) en publicaties op (online) platforms zijn gangbaar. Binnen area studies is het gebruikelijk om te promoveren op een monografie, maar ook een bundeling van artikelen komt voor.

Boekpublicaties en tijdschriftpublicaties zijn beide van belang voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. In het kader van valorisatie komen populariserende publicaties steeds vaker voor, maar deze worden in principe niet meegewogen in de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. In publicatielijsten wordt een balans verwacht tussen wetenschappelijke en populariserende publicaties.

Auteurschap

Het is binnen area studies gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee auteurs komen ook voor. De volgorde van auteurs is alfabetisch of op volgorde van bijdrage.

Om co-auteur te worden is het binnen area studies van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig auteur worden het hoogst gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen area studies is internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in andere talen (passend bij het vakgebied) komen voor (bijvoorbeeld Frans, Nederlands of Spaans). Publicaties in de Nederlandse taal zijn vooral populariserend van aard; alleen voor Nederlandse (post)koloniale geschiedenis is ook het Nederlands als wetenschappelijke taal gangbaar. Er is vooral wetenschappelijke waardering voor Engelstalige publicaties, maar er is ook waardering voor publicaties in andere talen.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur. Door de interdisciplinaire aard van area studies is er diversiteit in de tijdschriften waarin onderzoekers publiceren. Er is discussie over:

- het copyright bij publicaties op platforms (ligt het copyright bij de auteur of het journal).

2. Kunst- en architectuurwetenschappen

2a. Kunst- en architectuurwetenschappen (m.u.v. moderne en contemporaine kunst, musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed)

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 8 respondenten. Hierdoor moeten de uitkomsten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

De kunst- en architectuurwetenschappen kenmerken zich door een diversiteit aan typen publicaties: zowel boeken/monografieën, artikelen in wetenschappelijke tijdschriften, tentoonstellingscatalogi als bijdragen aan boeken zijn gangbaar en worden gewaardeerd. Binnen de kunst- en architectuurwetenschappen worden boeken/monografieën relatief hoog gewaardeerd, men beschouwt dit type publicaties als 'kroonjuwelen'. Binnen het aandachtsgebied stadsstudies zijn boeken minder gebruikelijk. Ook artikelen in internationale en nationale wetenschappelijke tijdschriften worden hoog gewaardeerd, in tegenstelling tot proceedings die voorafgaand aan een congres worden uitgebracht, waarvoor de waardering binnen de kunst- en architectuurwetenschappen relatief minder is; (bijdragen aan) bundels die naar aanleiding van congressen verschijnen worden juist wel zeer gewaardeerd.

Ten aanzien van de publicatie van proefschriften is het gangbaar om een dissertatie als monografie te publiceren, hoewel er een ontwikkeling gaande is naar meer promoties op een bundeling van artikelen. Voor de waardering van publicaties is vooral de inhoud en kwaliteit van publicaties van belang. Het schrijven voor een breed lezerspubliek is belangrijk in de kunst- en architectuurwetenschappen, bijvoorbeeld middels kunstboeken, tentoonstellingscatalogi of historische jaarboeken. Ook dit type publicaties is van belang voor de reputatie van een wetenschapper en wordt binnen de kunst- en architectuurwetenschappen hoog gewaardeerd.

Auteurschap

Er wordt binnen de kunst- en architectuurwetenschappen voornamelijk single-authored gepubliceerd, hoewel publicaties met meer auteurs ook voorkomen. Binnen het aandachtsgebied stadsstudies wordt vrijwel altijd met meerdere auteurs gepubliceerd. Als een publicatie meer auteurs telt, dan hebben alle auteurs een belangrijke bijdrage aan de publicatie geleverd en mee geschreven. De auteursvolgorde is vaak alfabetisch. Hier wordt van afgeweken indien er een verschil is tussen de auteurs in de omvang van de bijdrage. Publicaties als enig auteur worden het meest gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur van de kunst- en architectuurwetenschappen is voornamelijk internationaal, maar ook nationaal georiënteerd. Er wordt in verschillende talen gepubliceerd. Binnen de kunst- en architectuurwetenschappen wordt relatief het meest in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook Nederlandstalige publicaties komen relatief veel voor. Ook komen publicaties in andere talen voor, voornamelijk in het Duits en Frans. De taal of talen waarin een onderzoeker publiceert, zijn afhankelijk van het vakgebied en onderzoeksthema.

Discussies

Er bestaat een ruime consensus ten aanzien van de publicatiecultuur binnen de kunst- en architectuurwetenschappen, bijvoorbeeld ten aanzien van de (hoge) waardering van boeken/monografieën (met uitzondering van het aandachtsgebied stadsstudies waar dit minder gebruikelijk is) en het belang van het schrijven van publicaties voor zowel een wetenschappelijk als een breder lezerspubliek.

2b. Moderne en contemporaine kunst

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 2 respondenten. Het aantal respondenten is daarom te klein om conclusies te kunnen verbinden aan de resultaten van de online vragenlijst.

Typen publicaties

De moderne en contemporaine kunst kenmerkt zich door een diversiteit aan typen publicaties: zowel boeken/monografieën, bundels, artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften, bijdragen aan conference proceedings als verschillende vormen van populariserende publicaties komen voor. Binnen de moderne en contemporaine kunst wordt een proefschrift veelal als monografie geschreven. Binnen de moderne en contemporaine kunst worden artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften, boeken/monografieën en bijdragen aan bundels relatief hoog gewaardeerd. Voor de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst is een mix van publicaties belangrijk, waarbij zowel variatie in typen publicaties als variatie in tijdschriften van belang is. Ook populariserende publicaties zijn in het kader van valorisatie heel belangrijk voor de

beoordeling van publicatielijsten, indien ze voldoen aan het vereiste niveau. Het schrijven voor een breed lezerspubliek is belangrijk in de moderne en contemporaine kunst, bijvoorbeeld middels kunst- en literatuur kritieken, tentoonstellingscatalogi en publicaties in de plaatselijke regionale pers.

Auteurschap

Er wordt binnen de moderne en contemporaine kunst voornamelijk single-authored gepubliceerd, hoewel publicaties met meer auteurs ook voorkomen. Er is binnen de moderne en contemporaine kunst geen duidelijke norm wat betreft de volgorde van auteurs. Dit verschilt en hangt af van de omvang van de bijdrage van de verschillende auteurs. Alfabetische volgorde lijkt vaker voor te komen. Indien er sprake is van een verschil in de omvang van de bijdrage, wordt de auteur met de grootste bijdrage vaak als eerste auteur genoemd.

Taal

De publicatiecultuur binnen de moderne en contemporaine kunst is wat meer internationaal georiënteerd, hoewel er ook sprake is van een nationale oriëntatie. Er wordt binnen de moderne en contemporaine kunst voornamelijk in de Engelse taal gepubliceerd, hoewel er ook regelmatig in het Nederlands wordt gepubliceerd. Ook komen publicaties in andere talen voor, zoals Frans of Duits.

Discussies

De publicatiecultuur binnen de moderne en contemporaine kunst is divers. Er is binnen de verschillende stromingen/paradigma's consensus ten aanzien van de publicatiecultuur binnen de moderne en contemporaine kunst. Er is een aantal discussies binnen de moderne en contemporaine kunst, namelijk over:

- de waardering van publicaties in de Engelse taal enerzijds versus publicaties in de Nederlandse, Duitse en Franse taal anderzijds.
- de (toenemende) focus op publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften.
- de kosten voor open access publicaties.

2c. Musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 3 respondenten. Hierdoor moeten de uitkomsten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

Binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk artikelen in wetenschappelijke tijdschriften, bijdragen aan proceedings, monografieën, boeken, boeken onder redactie, bijdragen aan symposia, artikelen in professionele (niet wetenschappelijke) tijdschriften, catalogi, rapporten en digitale publicaties (bijv. digitale ontsluiting van museumcollecties op museumwebsites of in digitale bestandscatalogi). Binnen de musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed worden proefschriften voornamelijk geschreven als monografie. Binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed zijn meerdere vakgebieden samengevoegd met eigen accenten in de publicatiecultuur. Daarnaast wordt regelmatig multidisciplinair samengewerkt, waarbij onderzoekers te maken hebben met de publicatieculturen van andere subdisciplines. Bij de beoordeling van publicatielijsten gaat kwaliteit voor kwantiteit. Het schrijven voor een breed lezerspubliek is belangrijk in de musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed. Catalogi (zoals tentoonstellings- en bestandscatalogi) hebben binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed een duidelijke wetenschappelijke waarde. Sommige catalogi worden gepubliceerd bij een academische uitgever. Tentoonstellingen en restauratieprojecten worden binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed als belangrijke output gezien, maar deze worden vaak niet vermeld op een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed gangbaar om met één, twee of drie auteurs te publiceren. Publicaties met meer dan drie auteurs komen relatief weinig voor. De volgorde van auteurs is alfabetisch of op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het van belang dat men meegeschreven heeft aan de publicatie. Doordat er steeds vaker multidisciplinair wordt samengewerkt, worden publicaties met meer auteurs binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed steeds gangbaarder. De auteurs met wie een onderzoeker publiceert, kunnen inzicht geven in (de kwaliteit van) het netwerk van de onderzoeker. Bij publicaties met meer dan één auteur (op volgorde van bijdrage), wegen publicaties als de eerste en tweede auteur het zwaarst.

Taal

De publicatiecultuur binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed is voornamelijk internationaal georiënteerd, maar ook nationale publicaties komen voor. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in andere talen zijn niet ongebruikelijk (bijvoorbeeld Nederlands, Duits, Spaans, Italiaans). Het vakgebied bepaalt daarbij in sterke mate de taal waarin gepubliceerd wordt.

Discussies

Er is overeenstemming over de diversiteit in publicatiecultuur binnen musea en collecties, conservering en restauratie van cultureel erfgoed. Er is discussie over de kwaliteit (van de vorm van publicatie) van practice-based research.

3. Muziek, theater, uitvoerende kunsten en media

3a. Media studies

Typen publicaties

De publicatiecultuur is relatief jong en divers door het interdisciplinaire karakter van media studies, dat diverse media en/of onderzoeksvelden bestrijkt met elk een eigen publicatietraditie.

Binnen media studies komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften, bijdragen aan boeken, monografieën, boeken onder

redactie, bijdragen aan proceedings, web-based artikelen en media publicaties.

De meeste waarde wordt gehecht aan artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften met een peer review procedure, monografieën en bijdragen aan boeken. Conference proceedings kunnen ook van waarde zijn.

Binnen media studies worden proefschriften geschreven als monografie of als bundeling van artikelen.

Bij de beoordeling van publicatielijsten is het belangrijk dat er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is, met een balans tussen kwaliteit en kwantiteit.

Publicaties in het kader van valorisatie worden verwacht en in toenemende mate gewaardeerd.

Auteurschap

Het is binnen media studies gangbaar om met één, twee of drie auteurs te publiceren, maar ook publicaties met meer auteurs komen voor. De volgorde van auteurs is op volgorde van bijdrage of alfabetisch.

Bij publicaties met meer auteurs geldt dat co-auteurs hebben meegeschreven en een inhoudelijke bijdrage aan de publicatie hebben geleverd. Dit geldt ook voor promotoren bij publicaties van promovendi.

Taal

De publicatiecultuur binnen media studies is voornamelijk internationaal georiënteerd, maar ook nationale publicaties komen voor. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in andere talen zijn niet ongebruikelijk (bijvoorbeeld Nederlands, Frans, Duits).

Discussies

De publicatiecultuur van media studies is divers. Binnen de verschillende vakgebieden is er sprake van consensus ten aanzien van de publicatiecultuur.

Er is discussie over de waardering van audiovisuele publicaties (bijv. audiovisuele essays, digital storytelling) als nieuwe publicatievorm en over de opkomst van open access publiceren (met name over de financiering daarvan).

3b. Muziekwetenschappen

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 3 respondenten. Hierdoor moeten de uitkomsten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

Er is binnen de muziekwetenschappen variatie in type publicaties. Zowel artikelen in nationale en internationale tijdschriften als monografieën en bijdragen aan boeken zijn gangbaar. Daarnaast kennen de muziekwetenschappen een specifiek type publicatie, de musicologische editie. Nieuwe vormen van publiceren lijken meer gangbaar te worden, zoals e-publications (incl. open access), blogs, audiovisuele en hybride publicaties en databases. In de computationele en cognitieve musicologie zijn ook proceedings en in toenemende mate preprints gangbaar.

Binnen de muziekwetenschappen worden proefschriften geschreven als monografie of als bundeling van artikelen, afhankelijk van de stroming. Een proefschrift als bundeling van artikelen komt vooral voor in stromingen met directe raakvlakken met bèta- en gamma-disciplines (psychologie, akoestiek, geneeskunde e.d.).

De waardering voor typen publicaties verschilt tussen stromingen in de muziekwetenschappen. In de ene stroming worden artikelen in tijdschriften meer gewaardeerd, terwijl in andere stromingen monografieën het meest worden gewaardeerd. Daarnaast zijn er stromingen waarbij een mix van typen publicaties het meest wordt gewaardeerd.

Publicaties in het kader van valorisatie komen steeds meer voor (bijvoorbeeld publicaties over tentoonstellingen of concerten), maar hebben beduidend minder aanzien dan wetenschappelijke publicaties.

Auteurschap

Het is binnen de muziekwetenschappen steeds gebruikelijker om met meer auteurs te publiceren. Daarnaast komen publicaties als enig auteur voor. De volgorde van auteurs is meestal op volgorde van bijdrage of, bij gelijke bijdrage, alfabetisch. Om co-auteur te worden is het binnen de muziek-

wetenschappen van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig of eerste auteur worden over het algemeen het meest gewaardeerd. In verschillende stromingen worden multi-author publicaties hoog gewaardeerd en gezien als teken van (interdisciplinaire) samenwerking.

In de computationele en cognitieve musicologie zijn ook laatste auteurschappen belangrijk: in deze stroming is de eerste auteur vaak de promovendus, de laatste auteur is vaak de onderzoeksleider.

Taal

De publicatiecultuur binnen de muziekwetenschappen is vooral internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of in andere talen (bijv. Duits, Frans, Italiaans) komen voor – afhankelijk van het onderzoeksgebied.

Discussies

Ondanks de verschillende stromingen in de muziekwetenschappen wordt de publicatiecultuur gekenmerkt door consensus. Gezien de breedte van het vak is er geen overeenstemming tussen de stromingen, maar binnen elke stroming bestaat er een duidelijke consensus ten aanzien van de publicatiecultuur. Er is wel discussie over de waardering van de verschillende typen publicaties, bijvoorbeeld over de waardering van hybride publicaties en monografieën.

4. Literatuurwetenschap

4a. Literatuurwetenschap (m.u.v. vergelijkende literatuurwetenschap)

Typen publicaties

Binnen de literatuurwetenschap komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk monografieën, artikelen in (peer-reviewed) wetenschappelijke tijdschriften, bijdragen aan bundels, (book) reviews en edited volumes. Binnen de literatuurwetenschap worden proefschriften vaak geschreven als monografie. Het is gebruikelijk om het proefschrift uit te geven bij een academische uitgeverij. Publicaties gericht op een breder publiek (bijv. publieksboeken) komen voor en worden gewaardeerd.

Boeken/monografieën worden hoog gewaardeerd, evenals artikelen in (inter)nationale wetenschappelijke tijdschriften, bijdragen aan bundels en het editen van edited volumes. Bij de beoordeling van publicatielijsten is het belangrijk dat er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is: zowel artikelen als boekpublicaties. Kwaliteit en diversiteit zijn van belang.

Auteurschap

Het is binnen de literatuurwetenschap het meest gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee auteurs komen ook voor, dit lijkt meer gangbaar te worden. De volgorde van auteurs is alfabetisch (bij een gelijke bijdrage) of op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen de literatuurwetenschap van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig auteur worden het hoogst gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen de literatuurwetenschap is zowel internationaal als nationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands, Duits of in andere talen komen voor – afhankelijk van het vakgebied. Een mix van internationale en nationale publicaties wordt gewaardeerd.

Discussies

Er is over het algemeen consensus over de publicatiecultuur binnen de literatuurwetenschap. Er is discussie over:

- de waardering van proceedings;
- de status van open access publicaties;
- de publicatiedruk en de irreële eisen aan jonge onderzoekers.

4b. Vergelijkende literatuurwetenschap

De publicatiecultuur binnen de vergelijkende literatuurwetenschap is divers; het type publicaties hangt sterk af van het specifieke vakgebied van een onderzoeker. Er komt een breed scala aan typen publicaties voor: monografieën, boekhoofdstukken, artikelen in peer-reviewed internationale tijdschriften, (bijdragen aan) bundels en catalogi. Binnen de vergelijkende literatuurwetenschap worden proefschriften vaak geschreven als monografie. Bij de beoordeling van publicatielijsten

is het belangrijk dat er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is (artikelen en boekpublicaties). Artikelen in (peer reviewed) wetenschappelijke tijdschriften zijn belangrijk, maar ook monografieën en andere boekpublicaties zijn en blijven belangrijk voor de beoordeling van een publicatielijst. Valorisatie is binnen de vergelijkende literatuurwetenschap belangrijk. Publicaties in het kader van valorisatie worden zeker meegewogen, waarbij een goed evenwicht met wetenschappelijke publicaties van belang wordt geacht.

Auteurschap

Publicaties worden in de vergelijkende literatuurwetenschap meestal met één of twee auteurs geschreven. Publicaties als enig auteur komen het meeste voor en worden het hoogst gewaardeerd.

Om co-auteur te worden is het binnen de vergelijkende literatuurwetenschap van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. De volgorde van auteurs is (bij een gelijkwaardige bijdrage) op alfabetische volgorde of op volgorde van bijdrage.

Taal

De publicatiecultuur binnen vergelijkende literatuurwetenschap is voornamelijk internationaal, maar ook nationaal georiënteerd.

Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in onder andere het Nederlands, Frans, Duits, Portugees of Spaans komen voor – afhankelijk van het vakgebied.

Discussies

Er is overeenstemming over de publicatiecultuur binnen de vergelijkende literatuurwetenschap. Discussie is er over de criteria voor de beoordeling van de kwaliteit van practice based research en over de waardering van nieuwe publicatievormen (bijv. audio-visuele output zoals documentaires).

5. Taalkunde

5a. Computationale taalkunde en fonetiek

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 3 respondenten. Hierdoor moeten de uitkomsten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

Binnen de computationele taalkunde en fonetiek zijn artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften en bijdragen aan internationale proceedings het meest gangbaar, maar ook artikelen in nationale tijdschriften komen voor. Monografieën komen nauwelijks voor. Er bestaan accentverschillen binnen de subdiscipline. Voor fonetiek geldt dat artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften het meest gangbaar zijn en het hoogst worden gewaardeerd, gevolgd door bijdragen aan internationale proceedings en artikelen in nationale wetenschappelijke tijdschriften. Voor computationele taalkunde zijn bijdragen aan internationale proceedings het meest gangbaar en worden het hoogst gewaardeerd, gevolgd door artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Binnen de computationele taalkunde en fonetiek worden proefschriften geschreven als monografie of als bundeling van artikelen. Publicaties in het kader van valorisatie komen voor, maar tellen minder zwaar mee voor de waardering van publicatielijsten. Er lijkt een toename te zijn in het aantal vakpublicaties. Voor de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst zijn met name artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften en bijdragen aan internationale proceedings van belang in fonetiek en computationele taalkunde.

Auteurschap

Het aantal auteurs varieert van één tot meer dan 3 auteurs. Er is een ontwikkeling gaande naar meer auteurs. De auteursvolgorde is meestal op bijdrage en soms alfabetisch. De promotor of onderzoeksleider is vaak de laatste auteur. Om co-auteur te worden is het van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie of op een andere manier heeft bijgedragen aan het onderzoek of de publicatie. Publicaties als 1e auteur of als enig auteur worden over het algemeen het hoogst gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen de computationele taalkunde en fonetiek is internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd. Publicaties in het Nederlands komen relatief weinig voor. Er is vooral wetenschappelijke waardering voor Engelstalige publicaties. Er is een zeer beperkt aantal Nederlandse wetenschappelijke tijdschriften, die wel van goede kwaliteit zijn en gewaardeerd worden.

Discussies

Er is overeenstemming over de publicatiecultuur binnen de computationele taalkunde en fonetiek. Verschillen zijn er tussen de deelgebieden, met name met betrekking tot het relatieve belang van internationale proceedings en artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften en de tijdschriften waarin wordt gepubliceerd. Binnen de computationele taalkunde is er discussie over het publiceren van data als alternatieve publicatievorm en de waardering daarvan.

5b. Dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek

Typen publicaties

Er is binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek variatie in typen publicaties. Artikelen in wetenschappelijke tijdschriften komen voor, maar ook boekpublicaties (boeken, monografieën, bijdragen aan boeken, boeken onder redactie) zijn gangbaar. In de meer kwantitatieve stromingen zijn congrespublicaties gebruikelijk. Binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek worden proefschriften geschreven als monografie, maar ook proefschriften als bundeling van artikelen komen voor. Bij de beoordeling van publicatielijsten wordt het gewaardeerd als er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is (artikelen en boekpublicaties). In het algemeen geldt dat met name artikelen in (peer reviewed) wetenschappelijke tijdschriften van belang zijn voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar ook (reviewed) boeken/monografieën en bijdragen aan boeken zijn en blijven belangrijk. Publicaties in het kader van valorisatie (bijv. artikelen in populair- wetenschappelijke bladen, onderwijspublicaties) zijn belangrijk, maar tellen niet mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het aantal auteurs varieert van één tot meer dan 3 auteurs. Binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek zijn verschillende stromingen, die verschillen met betrekking tot het auteurschap. Binnen de kwalitatieve stroming zijn publicaties als enig auteur gangbaar, terwijl in de kwantitatieve stroming multi-author publicaties gangbaar lijken te worden. Bij multi-author publicaties is de volgorde van auteurs op volgorde van bijdrage of alfabetisch (bij een gelijke bijdrage). Bij multi-author publicaties van promovendi is de 1e auteur de promovendus en is de laatste auteur veelal de hoofdbegeleider. Om co-auteur te worden is het binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat. Binnen de kwalitatieve stroming worden publicaties als enig auteur het hoogst gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek is vooral internationaal georiënteerd. Er wordt vooral (en steeds meer) in de Engelse taal gepubliceerd. Traditioneel gezien was de publicatiecultuur op de genoemde terreinen nationaal of taalgebiedbreed (Nederland en Vlaanderen: Nederlands, Fryslân: Fries). In de Nedersaksische dialectologie, gedeeltelijk ook de grensoverschrijdende Friese dialectologie, wordt traditioneel ook in het Duits gepubliceerd. Hierdoor zijn publicaties in de Nederlandse taal nog steeds gangbaar. Er is vooral wetenschappelijke waardering voor Engelstalige publicaties. Een mix tussen Engelstalige publicaties en publicaties in de taal van het eigen vakgebied wordt hoog gewaardeerd.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen de twee stromingen binnen dialectologie, taalkundige geografie, sociolinguïstiek. Er is discussie over:

- de toenemende focus op Engelstalige publicaties;
- de toenemende publicatiedruk;
- het belang van tijdschriftpublicaties versus boekpublicaties;
- de mogelijkheden en de waardering van open access publicaties.

5c. Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek

Typen publicaties

In de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek zijn artikelen in internationale peer-reviewed tijdschriften het meest gangbaar. Daarnaast komen ook bijdragen aan proceedings, boeken en monografieën voor. Preregistraties en het publiceren van datasets worden gebruikelijker. In de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek ontwikkelen technieken zich snel en daar past publiceren in tijdschriftartikelen beter bij. Het proefschrift bestaat in de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek vaak uit een bundeling van artikelen. Artikelen in internationale peer-reviewed tijdschriften worden in de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek het hoogst gewaardeerd. Boeken worden binnen de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek voornamelijk geschreven door meer senior onderzoekers, hiervoor bestaat ook waardering. In meer kwantitatieve stromingen wordt het publiceren in conference proceedings ook gewaardeerd. De waardering voor publicaties in het kader van valorisatie is afhankelijk van het vakgebied in de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek. Zo worden binnen sommige vakgebieden publicaties zoals therapieprogramma's of apps gewaardeerd.

Auteurschap

Het is binnen de psycholinguïstiek en neurolinguïstiek het meest gangbaar om met meerdere auteurs te publiceren. Single-authored publicaties komen nauwelijks voor, met uitzondering van overzichtspublicaties die vaak worden geschreven door één senior auteur. Om co-auteur te worden is het van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie of op een andere manier heeft bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat. Omdat psycholinguïstiek en neurolinguïstiek verwant is met de medische wetenschappen, komt het soms voor dat een arts als co-auteur wordt vermeld terwijl hij/zij niet heeft meegeschreven. De volgorde van de auteurs wordt bepaald op basis van bijdrage. Bij publicaties van promovendi is de 1e auteur doorgaans de promovendus, de 2e auteur de dagelijks begeleider en de laatste auteur de promotor. Publicaties als eerste of laatste auteur worden veelal het hoogst gewaardeerd.

Taal

Psycholinguïstiek en neurolinguïstiek is sterk internationaal georiënteerd. De meeste publicaties worden in het Engels geschreven. Publicaties in de taal van het vakgebied komen ook voor, maar zijn vaak meer valoriserend van aard.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen psycholinguïstiek en neurolinguïstiek. Er is discussie over de publicatiedruk en de opkomst van open access publiceren.

5d. Theoretische taalkunde (fonologie, syntaxis, semantiek)

Typen publicaties

Binnen de theoretische taalkunde zijn artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften het meest gangbaar, maar ook artikelen in nationale tijdschriften, publicaties in peer-reviewed bundels en proceedings komen voor. Het publiceren van datasets lijkt gebruikelijker te worden. Binnen de theoretische taalkunde worden proefschriften geschreven als monografie of als bundeling van artikelen. De publicatiecultuur binnen de theoretische taalkunde verschilt tussen de diverse vakgebieden binnen de theoretische taalkunde. Sommige vakgebieden (bijv. richting cognitie en psychologie) zijn zeer sterk gericht op artikelen in internationale tijdschriften, andere op bijdragen aan bundels (bijv. klassieke disciplines). Vanwege de diversiteit in typen publicaties binnen de theoretische taalkunde is het van belang om publicatielijsten te beoordelen vanuit de publicatiecultuur van het betreffende vakgebied binnen de subdiscipline. Met name artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften zijn van belang voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. Boeken/monografieën en bijdragen aan bundels zijn ook van belang voor de waardering.

Auteurschap

Het is binnen de theoretische taalkunde het meest gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee of drie auteurs komen ook voor. De volgorde van auteurs is alfabetisch (bij een gelijke bijdrage) of op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen theoretische taalkunde van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Een goede mix tussen single-authored en multi-authored publicaties wordt het meest gewaardeerd. Het wordt gebruikelijker om in publicaties aan te geven wat ieders bijdrage is geweest.

Taal

De publicatiecultuur binnen de theoretische taalkunde is vooral internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of in andere talen komen voor. Er is vooral wetenschappelijke waardering voor Engelstalige publicaties, maar er is ook waardering voor publicaties in andere talen. Door de toenemende nadruk op valorisatie neemt het publiceren in de Nederlandse taal binnen de theoretische taalkunde toe. Nationale publicaties zijn veelal gericht op een breed, nationaal publiek en worden veel geciteerd en gebruikt in het onderwijs.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen de vakgebieden/subdisciplines binnen de theoretische taalkunde. Er is discussie over:

- het publiceren in de Nederlandse taal;
- kwaliteit versus kwantiteit.

Panel Economie en bedrijfskunde

6. Economie

6a. Micro- en macro-economie

In de validatie van het actualisatie-advies geeft één expert aan dat de aanpassingen gedaan vanuit de ontwikkeling van DORA / Erkennen en Waarderen niet passen binnen de feitelijke publicatiecultuur van micro- en macro-economie. In de interviews kwam tevens naar voren dat binnen de publicatiecultuur nog wordt gesproken over een focus op toptijdschriften en impactfactor. De aanpassingen moeten daarom met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

De publicatiecultuur van micro- en macro-economie is zeer sterk internationaal georiënteerd, met een focus op het publiceren van artikelen in internationale tijdschriften. Onderzoekers binnen micro- en macro-economie beschikken over het algemeen over relatief weinig publicaties, omdat publiceren in deze tijdschriften veel tijd kost, circa 2 tot 3 jaar. Andere typen publicaties, zoals nationale tijdschriftpublicaties of boekpublicaties, tellen niet mee voor de wetenschappelijke waardering van publicatielijsten binnen economie.

Auteurschap

Publicaties binnen economie tellen meestal 2 of 3 auteurs. Er is waardering voor publicaties als enig auteur maar er zijn signalen dat het belang van deze publicaties als enig auteur afneemt. De volgorde van auteurs is vrijwel altijd alfabetisch, waarbij de bijdrage van de auteurs vergelijkbaar is. Als de volgorde niet alfabetisch is, heeft de eerste auteur de grootste bijdrage geleverd. Om co-auteur te worden is het binnen de micro- en macro-economie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Op basis van de onderzoeksresultaten lijken er vrijwel geen discussies te zijn over de publicatiecultuur binnen economie. Er is enige discussie over de vraag of er rekening gehouden moet worden met academische dan wel

maatschappelijke impact van het onderzoek bij de beoordeling van publicatielijsten en hoe dit gemeten kan worden.

6b. Econometrie

Typen publicaties

De publicatiecultuur van econometrie lijkt sterk op de publicatiecultuur van micro- en macro-economie en is zeer sterk internationaal georiënteerd, met een focus op het publiceren van artikelen in internationale tijdschriften. Onderzoekers binnen econometrie beschikken over het algemeen over relatief weinig publicaties, omdat publiceren in deze tijdschriften veel tijd kost, circa 2 tot 3 jaar. Preprints komen voor, ook als daarna het artikel in een tijdschrift gepubliceerd is. Andere typen publicaties, zoals boek- of vakpublicaties, komen nauwelijks voor en tellen niet mee voor de wetenschappelijke waardering van publicatielijsten binnen de econometrie.

Auteurschap

Publicaties binnen econometrie tellen meestal 2 tot 4 auteurs. De volgorde van auteurs is veelal alfabetisch. Bij publicaties in statistische tijdschriften lijkt de volgorde van auteurs veelal op basis van bijdrage. Het is van belang dat onderzoekers ook over publicaties als enig auteur beschikken. Om co-auteur te worden is het binnen de econometrie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Er is veel consensus over de publicatiecultuur. Wel speelt er binnen het vakgebied statistiek discussie over reproduceerbaarheid en het beschikbaar stellen van reproductiefiles.

6c. Operations research

Typen publicaties

De publicatiecultuur van operations research is zeer sterk internationaal georiënteerd, met een focus op het publiceren van artikelen in internationale tijdschriften. Onderzoekers binnen operations research beschikken over het algemeen over relatief weinig publicaties omdat publiceren in deze tijdschriften veel tijd kost, circa 2 tot 3 jaar.

Boeken/monografieën komen weinig voor. Er is beduidend minder waardering voor boekpublicaties dan voor artikelen in tijdschriften. Binnen het vakgebied computer science worden bijdragen aan conference proceedings gewaardeerd en als volwaardige publicatie gezien, terwijl dit in andere vakgebieden binnen operations research niet het geval is.

Daarnaast komen publicaties in het kader van valorisatie voor, met name in de stroming binnen operations research die zich richt op toegepast onderzoek. Dergelijke publicaties worden niet meegewogen in het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar zijn voor de maatschappelijke relevantie van operations research wel van belang. Er is wel toegenomen waardering voor relevante toepassingen.

Auteurschap

Publicaties binnen operations research tellen meestal 2 tot 3 auteurs. De volgorde van auteurs is alfabetisch of op volgorde van bijdrage. In het geval van volgorde op bijdrage wordt eerste auteurschap het meest gewaardeerd.

Om co-auteur te worden is het binnen operations research van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur. Er zijn binnen operations research twee stromingen: enerzijds de meer wiskundige, theoretische stroming en anderzijds de meer toegepaste stroming.

7. Bedrijfskunde

Typen publicaties

De publicatiecultuur van bedrijfskunde kenmerkt zich over het algemeen door een sterke focus op publicaties in internationale peer reviewed tijdschriften. De subdiscipline bedrijfskunde bestaat uit een aantal vakgebieden die onderling verschillen wat betreft (accenten in de) publicatiecultuur, o.a.:

- HRM & Organisations;
- Strategy, International Business, Entrepreneurship & Innovation;
- Marketing;
- Finance & Accounting;
- Operations Management & Information Systems.

Artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften zijn belangrijk voor de waardering van publicatielijsten in alle vakgebieden binnen bedrijfskunde. Er is binnen bedrijfskunde een grote diversiteit aan tijdschriften. Er zijn enkele algemene tijdschriften in bedrijfskunde en tijdschriften per vakgebied. In sommige vakgebieden wordt interdisciplinair gewerkt (bijv. met psychologie, economie), waardoor ook publicaties in tijdschriften van andere subdisciplines kunnen voorkomen.

Naast internationale artikelen komen andere typen publicaties voor (zoals boek- of vakpublicaties), met name bij ervaren wetenschappers die zich reeds hebben bewezen. Dergelijke publicaties komen voor náást internationale artikelen en worden relatief minder gewaardeerd. Binnen Finance & Accounting komen vakgerichte (Nederlandstalige) publicaties vaker voor dan in de andere vakgebieden.

Auteurschap

Het is over het algemeen gebruikelijk dat een publicatie 2 of meer auteurs telt. Single-authored publicaties komen ook voor, met name binnen Finance & Accounting. In de meeste vakgebieden is volgorde van auteurs op bijdrage gangbaar; in Finance & Accounting is alfabetische volgorde van auteurs gangbaar. Als de volgorde van auteurs op bijdrage is, worden publicaties als eerste auteur het hoogst gewaardeerd – vooral aan het begin van de loopbaan. Om co-auteur te worden is het binnen bedrijfskunde van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

Er is overeenstemming over de publicatiecultuur binnen de verschillende vakgebieden binnen bedrijfskunde. Er is discussie over:

- de waardering van interdisciplinaire publicaties (in tijdschriften van aanpalende subdisciplines);
- het belang van replicatiestudies.

Panel Filosofie, religiestudies en historische wetenschappen

8. Archeologie

Typen publicaties

Binnen de archeologie komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk artikelen in internationale en nationale wetenschappelijke tijdschriften, bijdragen aan boeken, monografieën en bijdragen aan proceedings. Er zijn verschillen in publicatiecultuur in de archeologie, afhankelijk van de stroming en het vakgebied. In de bèta-georiënteerde stroming is een grotere focus op korte artikelen in internationale wetenschappelijke Engelstalige tijdschriften, terwijl de alfa-georiënteerde stroming daarnaast een traditie kent waarbij ook gepubliceerd wordt in boeken en congres proceedings. De verschillen tussen de stromingen lijken af te nemen.

Binnen de archeologie worden proefschriften voornamelijk geschreven als monografie. Promoveren op artikelen komt wel in toenemende mate voor. Het is redelijk gebruikelijk om het proefschrift (in de vorm van een monografie) in bewerkte vorm uit te geven bij een academische uitgeverij.

Bij de beoordeling van publicatielijsten is het belangrijk dat er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is (artikelen en boekpublicaties). Artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften met een peer review procedure zijn van belang voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar ook bijdragen aan boeken en boeken/monografieën worden hoog gewaardeerd. Publicaties in het kader van valorisatie worden verwacht, maar wegen over het algemeen minder zwaar mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst. Tentoonstellingscatalogi zijn zowel wetenschappelijk als valoriserend mogelijk en dragen bij aan het uitdragen van het vak.

Auteurschap

Het is in de archeologie gangbaar om met één of twee auteurs te publiceren. De volgorde van auteurs is op volgorde van bijdrage of alfabetisch. Om co-auteur te worden is het binnen archeologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig of eerste auteur worden het hoogst gewaardeerd. Inmiddels komen publicaties met meer auteurs steeds meer voor. Meestal wordt daarbinnen aangegeven wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is, maar bestaat naar de buitenwereld de uitstraling dat de publicatie het resultaat van teamwork is.

Taal

Er wordt door Nederlanders met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of andere talen komen voor. Er is in Nederland en de Angelsaksische wereld vooral waardering voor Engelstalige publicaties, maar dit sluit waardering voor publicaties in andere talen niet uit. De taalkeuze voor een andere taal dan het Engels kan bepaald worden door de regio of plaats waar archeologisch werk wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld Nederland, Griekenland of Turkije), zodat er met een keuze voor de lokale doeltaal daar meer lezers bereikbaar zijn. Er wordt een evenwicht van internationale en nationale publicaties verwacht.

Discussies

Er is overeenstemming over de diversiteit in publicatiecultuur binnen de archeologie. Er is een bewustzijn van de verschillende stromingen en deelgebieden; binnen deze stromingen en deelgebieden bestaat consensus over de publicatiecultuur.

9. Filosofie

9a. Filosofie (m.u.v. epistemologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, moraalfilosofie)

Typen publicaties

Binnen de filosofie komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften, monografieën, boeken onder redactie en bijdragen aan boeken. Er zijn twee stromingen met een eigen publicatiecultuur: de analytische filosofie en de continentale filosofie. De analytische filosofie is vooral gericht op Engelstalige artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften, terwijl de continentale filosofie meer is gericht op internationale en nationale boekpublicaties in verschillende talen. Binnen de filosofie worden proefschriften geschreven als monografie of als bundeling van artikelen, waarbij er signalen zijn dat een bundeling van artikelen steeds gebruikelijker wordt.

Bij de beoordeling van publicatielijsten gaat kwaliteit voor kwantiteit. Met name artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften zijn van belang voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar ook boeken/monografieën en bijdragen aan boeken zijn en blijven belangrijk. Publicaties in het kader van valorisatie worden verwacht, maar tellen minder zwaar mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen de filosofie gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee of drie auteurs komen soms voor. Er is een ontwikkeling gaande naar meer multi-author publicaties, onder meer omdat het interdisciplinair publiceren gebruikelijker wordt. De volgorde van auteurs is op volgorde van bijdrage of alfabetisch. Om co-auteur te worden is het binnen filosofie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig auteur worden het meest gewaardeerd. Er is geen overeenstemming over de waardering van multi-author publicaties. Er zijn signalen dat er een toenemende waardering is voor multi-author publicaties.

Taal

De publicatiecultuur binnen de filosofie is met name internationaal georiënteerd; dit geldt vooral voor de analytische filosofie. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of andere talen komen voor. Er is vooral wetenschappelijke waardering voor Engelstalige publicaties, maar er is ook waardering voor publicaties in andere talen.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen de stromingen binnen de filosofie. Er is discussie over de publicatiedruk: die is nog steeds hoog, al lijkt met de invoering van Erkennen en Waarderen wel minder nadruk te worden gelegd op het aantal publicaties en meer op de kwaliteit van de publicaties.

9b. Epistemologie, wetenschapsfilosofie

Typen publicaties

De publicatiecultuur verschilt tussen de epistemologie en de wetenschapsfilosofie. Epistemologie en wetenschapsfilosofie zijn in de Engelstalige filosofie over het algemeen verschillende subdisciplines met uiteenlopende publicatieculturen. De epistemologie is een klassieke tak van de wijsbegeerte en heeft een publicatiecultuur die sterk lijkt op de publicatiecultuur van de metafysica en van overige klassieke takken van de wijsbegeerte. De wetenschapsfilosofie ligt qua publicatiecultuur tussen de (natuur)wetenschap en de klassieke wijsbegeerte in. Binnen de epistemologie en de wetenschapsfilosofie zijn artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften het meest gangbaar, maar ook monografieën en bijdragen aan bundels komen veel voor. Voor beide subdisciplines geldt, dat proefschriften meestal geschreven worden als monografie, maar ook proefschriften als bundeling van artikelen komen voor. Bij de beoordeling van publicatielijsten gaat kwaliteit voor kwantiteit. Binnen de epistemologie en de wetenschapsfilosofie zijn met name artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften met een peer review procedure van belang voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. Daarnaast is er waardering voor

peer reviewed boekpublicaties. Bijdragen aan losse proceedings komen nauwelijks voor. Soms vloeien er uit congressen en workshops wel boek- of tijdschriftpublicaties voort. Publicaties in het kader van valorisatie worden verwacht, maar tellen nauwelijks mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen de epistemologie, wetenschapsfilosofie gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee auteurs komen ook steeds vaker voor, mede omdat het gebruikelijker wordt om interdisciplinair te publiceren. Er is geen gebruikelijke manier om de volgorde van auteurs te bepalen. Om co-auteur te worden is het binnen epistemologie, wetenschapsfilosofie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Het is van belang dat onderzoekers publicaties hebben waarvan zij de enige auteur zijn.

Taal

De publicatiecultuur binnen epistemologie, wetenschapsfilosofie is internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook Nederlandstalige publicaties komen soms voor (bijv. in het kader van valorisatie) en worden als 'extra' gezien. Er is met name waardering voor Engelstalige publicaties.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen de epistemologie en binnen de wetenschapsfilosofie. Er is discussie over:

- de lage waardering van publicaties gericht op een breder publiek;
- de opkomst van open access publiceren (met name over de financiering daarvan).

9c. Ethiek, moraalfilosofie

Typen publicaties

Binnen de ethiek, moraalfilosofie zijn artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften het meest gangbaar, maar ook monografieën, boeken onder redactie en bijdragen aan boeken komen voor. Er zijn verschillen in de focus op bepaalde typen publicaties tussen de vakgebieden. Binnen de ethiek, moraalfilosofie worden proefschriften geschreven als bundeling van artikelen of als monografie.

Bij de beoordeling van publicaties wordt veel waarde gehecht aan artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften met een peer review procedure. Er is een redelijk brede groep tijdschriften. Monografieën worden ook hoog gewaardeerd. Boeken onder redactie en bijdragen aan boeken tellen ook mee. Over bijdragen aan boeken lijken de meningen te verschillen. Er is een ontwikkeling gaande naar meer focus op kwaliteit en minder op kwantiteit. Publicaties in het kader van valorisatie worden verwacht, maar tellen minder zwaar mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen de ethiek, moraalfilosofie gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee of drie auteurs komen wel steeds vaker voor. Publicaties als enig auteur worden het meest gewaardeerd. Er is geen gebruikelijke manier om de volgorde van auteurs te bepalen bij multi-author publicaties en er is geen overeenstemming over de waardering van multi-author publicaties. Er zijn signalen dat er een toenemende waardering is voor multi-author publicaties. Co-auteurs van publicaties hebben altijd meegeschreven aan de publicatie.

Taal

De publicatiecultuur binnen de ethiek, moraalfilosofie is internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook Nederlandstalige publicaties of publicaties in het Duits of Frans komen soms voor (afhankelijk van onderzoeksonderwerp). Er is met name waardering voor Engelstalige publicaties. Nederlandstalige publicaties worden verwacht, maar tellen nauwelijks mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Discussies

Er is consensus over de publicatiecultuur binnen de ethiek, moraalfilosofie. Er is discussie over:

- de waardering van multi-author publicaties;
- de waardering van maatschappelijke publicaties.

10. Geschiedenis

10a. Geschiedenis (m.u.v. sociaaleconomische, moderne en contemporaine geschiedenis)

Typen publicaties

De subdiscipline geschiedenis bestaat uit een aantal vakgebieden (o.a. oude geschiedenis, middeleeuwse geschiedenis, vroegmoderne geschiedenis, wereldgeschiedenis). Binnen geschiedenis komen verschillende typen publicaties voor, namelijk artikelen in peer-reviewed wetenschappelijke tijdschriften, monografieën en (bijdragen aan) boeken of thematische bundels. In de afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden waarbij meer nadruk is komen te liggen op het publiceren van artikelen in peer reviewed internationale tijdschriften.

Binnen geschiedenis worden proefschriften veelal geschreven als monografie. Het is vrij gebruikelijk om het proefschrift na de promotie in bewerkte vorm uit te geven bij een academische uitgeverij.

In het algemeen geldt dat met name artikelen in internationale peer-reviewed wetenschappelijke tijdschriften van belang zijn voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar ook monografieën in boekvorm en bijdragen aan boeken zijn en blijven belangrijk. Ook het organiseren van een (bij voorkeur internationale) bundel is belangrijk, met name later in de carrière. Publicaties in het kader van valorisatie worden (in beperkte mate) verwacht, maar tellen nauwelijks mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen geschiedenis gangbaar om met één en soms met twee auteurs te publiceren. Publicaties met drie auteurs komen ook voor. De volgorde van auteurs is alfabetisch of op volgorde van het gewicht van de bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen geschiedenis van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Daarnaast komt het soms voor dat een co-auteur niet heeft meegeschreven maar wel heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat. Enkelvoudig auteurschap blijft in de historische discipline belangrijk; verwacht wordt dat onderzoekers single-authored publiceren. Het wordt gewaardeerd

als een onderzoeker, naast single-authored publicaties, ook beschikt over één of meer multi-authored publicaties.

Taal

De publicatiecultuur binnen geschiedenis is voornamelijk internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands, Duits, Frans of andere talen komen voor en worden (als aanvulling op Engelstalige publicaties) gewaardeerd – afhankelijk van het vakgebied, het onderwerp en het beoogde publiek.

Discussies

Er is een redelijke consensus over de publicatiecultuur binnen de vakgebieden binnen de geschiedenis. Er is discussie over:

- hoe de kwaliteit van een publicatie kan worden bepaald;
- het publiceren van proefschriften in open access (repositories) en de negatieve gevolgen daarvan voor de mogelijkheden om het proefschrift in bewerkte vorm als monografie bij een uitgever te publiceren;
- het belang van het publiceren in de Nederlandse taal.

10b. Moderne en contemporaine geschiedenis

Typen publicaties

Binnen moderne en contemporaine geschiedenis komt een breed scala aan typen publicaties voor, namelijk monografieën, artikelen in (peer-reviewed) wetenschappelijke tijdschriften, boeken, boekhoofdstukken, samenstellen van en bijdragen aan thematische bundels, proceedings en tentoonstellingscatalogi. Binnen moderne en contemporaine geschiedenis worden proefschriften voornamelijk geschreven als monografie. In sommige publicatiekanalen kan het erg lang kan duren tot een publicatie verschijnt, gezien het uitvoerige en strenge selectieproces. Het is daarom lastig om in de tijd een evenwichtige spreiding van gerealiseerde publicaties te laten zien. Daarom zijn ook preprints van belang.

Bij de beoordeling van publicatielijsten is het belangrijk dat er een mix van verschillende typen publicaties aanwezig is (boekpublicaties en artikelen). In het algemeen geldt dat met name monografieën hoog worden gewaardeerd, gevolgd door artikelen in internationale (peer-reviewed)

wetenschappelijke tijdschriften. Er bestaat ook waardering voor andere typen publicaties, afhankelijk van het vakgebied waarin iemand werkzaam is. Er zijn signalen van een toenemende waardering voor zowel de redactionele rol van samenstellers als voor de afzonderlijke hoofdstukken in thematische boeken.

Binnen de moderne en contemporaine geschiedenis is de publieksfunctie belangrijk en worden boeken voor een breder publiek van belang geacht (afhankelijk van het vakgebied of onderwerp).

Auteurschap

Het is binnen moderne en contemporaine geschiedenis gangbaar om met één of soms met twee auteurs te publiceren. De volgorde van auteurs is in de regel alfabetisch. Om co-auteur te worden moet men binnen moderne en contemporaine geschiedenis hebben meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig auteur worden hoog gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen moderne en contemporaine geschiedenis is zowel internationaal als nationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands, Duits, Frans of andere talen komen voor – afhankelijk van het vakgebied. Een mix van publicaties in verschillende talen wordt gewaardeerd. Nederlandstalige publicaties zijn en blijven belangrijk. Er lijkt een trend gaande naar meer waardering voor Nederlandstalige wetenschappelijke publicaties; de waardering van Nederlandse werken is bij professionele publicaties onverminderd hoog.

Discussies

Er is hoge mate van consensus over de publicatiecultuur binnen de moderne en contemporaine geschiedenis.

10c. Sociaal-economische geschiedenis

Typen publicaties

Binnen de sociaal-economische geschiedenis zijn zowel artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften als wetenschappelijke boekpublicaties (zowel internationaal als nationaal) gangbaar. Hoewel er de afgelopen jaren meer nadruk is komen te liggen op de artikelen in internationale

wetenschappelijke tijdschriften, komen ook monografieën, bijdragen aan boeken en boeken onder redactie vaak voor. Proefschriften worden vaak als monografie geschreven, maar de laatste jaren wordt er steeds vaker gepromoveerd op een verzameling artikelen over een afgebakend onderwerp.

Binnen de sociaal-economische geschiedenis is er waardering voor een mix van verschillende typen publicaties: zowel artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften als wetenschappelijke boekpublicaties worden hoog gewaardeerd, waarbij artikelen in internationale tijdschriften steeds belangrijker worden geacht. Voor meer senior onderzoekers is het belangrijk dat er een aantal boeken is verschenen die een herkenbare impact hebben gehad op het veld.

Bijdragen aan proceedings komen weinig voor en hebben ook minder status binnen de sociaal-economische geschiedenis, waarbij dient te worden opgemerkt dat proceedings soms worden gepubliceerd als special issue in een tijdschrift. In dit geval is er meer waardering voor dit type publicatie.

Er zijn signalen van een ontwikkeling naar datasets en publicaties in het kader van valorisatie als vaker voorkomende typen publicaties. Publicaties in het kader van valorisatie zijn weinig relevant voor de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst.

Auteurschap

Publicaties met één auteur zijn het meest gangbaar binnen de sociaal-economische geschiedenis. Qua auteurschap is er de afgelopen jaren een verschuiving geweest van voornamelijk alleen publiceren naar publiceren met twee of drie auteurs. Publicaties met meer dan drie auteurs zijn tamelijk ongebruikelijk. Wederom is een zekere balans in auteurschap belangrijk. Bij publicaties met meer auteurs geldt dat co-auteurs altijd hebben meegeschreven en een inhoudelijke bijdrage aan de publicatie hebben geleverd. De volgorde van auteurs is normaal gesproken alfabetisch, tenzij er duidelijk sprake is van verschillen in de omvang van de bijdrage. In het laatste geval, is de volgorde van auteurs op volgorde van bijdrage.

Taal

De publicatiecultuur binnen sociaal-economische geschiedenis is internationaal georiënteerd, waarbij voornamelijk in de Engelse taal wordt gepubliceerd. Naast de Engelstalige publicaties zijn en blijven echter ook Nederlands- en anderstalige publicaties van groot belang, afhankelijk van het onderwerp van onderzoek.

Discussies

Binnen de sociaal-economische geschiedenis is er redelijk veel consensus ten aanzien van de publicatiecultuur. Wel lijkt er sprake van enige variatie tussen de economische en sociale geschiedenis, waarbij bijvoorbeeld binnen de economische geschiedenis wat meer focus lijkt te liggen op het publiceren van artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Ook is er verschil tussen vakgebieden ten aanzien van het belang van nationaal versus internationaal publiceren: afhankelijk van het onderwerp van onderzoek wordt er meer of minder belang gehecht aan internationaal dan wel nationaal publiceren en het publiceren in andere talen dan de Engelse taal.

11. Religiestudies en theologie

11a. Religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie

In het kwantitatieve onderzoek dat mede ten grondslag ligt aan deze beschrijving (uit 2015/2016) is de online vragenlijst ingevuld door 7 respondenten. Hierdoor moeten de uitkomsten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

Binnen religiegeschiedenis en de geschiedenis van de theologie komt een breed scala aan type publicaties voor, namelijk wetenschappelijke publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften, monografieën, boeken onder redactie, bijdragen aan boeken, (book) reviews en bijdragen aan internationale proceedings. Er zijn verschillen in publicatiecultuur binnen de religiegeschiedenis en de geschiedenis van de theologie, afhankelijk van het deelgebied. Binnen religiegeschiedenis en de geschiedenis van de theologie worden proefschriften veelal geschreven als monografie. Het is redelijk gebruikelijk om het proefschrift uit te geven bij een academische

uitgeverij. Met name artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften, maar ook boeken/monografieën, boeken onder redactie en edities zijn en blijven belangrijk voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. Publicaties in het kader van valorisatie komen voor en zijn belangrijk (zeker als het gaat om maatschappelijke thema's die religieuze gemeenschappen of religies aangaan), maar tellen niet mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met meer auteurs komen nauwelijks voor (als het voorkomt betreft het meestal twee auteurs). De auteurs staan meestal op alfabetische volgorde (bij vergelijkbare bijdrage), maar bij ongelijke bijdrage op volgorde van bijdrage. Publicaties als enig auteur worden het meest gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen religiegeschiedenis en geschiedenis van de theologie is vooral internationaal georiënteerd. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of in andere talen (bijv. Duits, Frans) komen voor – afhankelijk van het onderzoeksgebied. Engelstalige publicaties worden het meest gewaardeerd.

Discussies

Er zijn verschillen in publicatiecultuur tussen de deelgebieden binnen de religiegeschiedenis en de geschiedenis van de theologie. Er is discussie over:

- de impuls om meer internationaal te publiceren;
- de waardering van publicaties in het kader van valorisatie;
- de waardering van digitale publicaties.

11b. Religiestudies en theologie

Typen publicaties

Binnen religiestudies en theologie komt een breed scala aan type publicaties voor, namelijk monografieën, bundels, bijdragen aan boeken en artikelen in internationale en nationale wetenschappelijke tijdschriften. Binnen religiestudies en theologie worden proefschriften veelal geschreven als monografie. Het is redelijk gebruikelijk om het proefschrift uit te geven bij een academische uitgeverij. Artikelen in internationale wetenschappelijke tijdschriften en boekpublicaties (met name boeken/monografieën en bijdragen aan boeken) zijn belangrijk voor het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. Publicaties in het kader van valorisatie komen voor, maar tellen niet mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst. Valorisatie speelt (vanouds) ook een eigen rol bij theologisch onderzoek, omdat instellingen en/of individuele onderzoekers subsidie ontvangen vanuit kerken of andere religieuze organisaties of onderzoek doen in opdracht van overheden (nationaal, gemeentelijk), waardoor de verwachting of verplichting ontstaat Nederlandstalig en in populaire tijdschriften te publiceren.

Auteurschap

Het is binnen religiestudies en theologie het meest gangbaar om met één auteur te publiceren. Publicaties met twee of meer auteurs komen soms voor. De volgorde van auteurs is alfabetisch of op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen religiestudies en theologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie. Publicaties als enig auteur worden het meest gewaardeerd.

Taal

De publicatiecultuur binnen religiestudies en theologie is met name internationaal, maar ook nationaal georiënteerd – afhankelijk van het vakgebied. Theologie is vanwege haar nauwe verbinding met Nederlandse kerken meer nationaal georiënteerd, terwijl religiestudies meer internationaal is georiënteerd. Er is een ontwikkeling naar meer internationalisering. Er wordt met name in de Engelse taal gepubliceerd, maar ook publicaties in het Nederlands of in andere talen (met name Duits) komen voor. Wetenschappelijke waardering is er vooral voor Engelstalige publicaties, maar er is ook waardering voor publicaties in andere talen.

Discussies

Er is discussie over:

- de balans tussen wetenschappelijke en valoriserende publicaties;
- de waardering van monografieën versus tijdschriftartikelen;
- de balans tussen Engelstalige en Nederlandstalige publicaties.

Panel Gedrag en onderwijs

12. Onderwijswetenschappen

Typen publicaties

De publicatiecultuur binnen de onderwijswetenschappen is sterk gericht op publicaties in refereed internationale tijdschriften. Voor vakgebieden met een specifieke probleemstelling (zoals vakdidactiek) of Nederlands georiënteerd onderzoek kan het lastig zijn om te publiceren in internationale tijdschriften, hoewel ook vanuit een specifiek vakgebied een bijdrage kan worden geleverd aan de algemene discussie.

Bij meer ervaren onderzoekers worden ook andere typen publicaties verwacht, waaronder bijdragen aan boeken en edited volumes. Aan peer reviewed (bijdragen aan) boeken wordt belang gehecht, hoewel in mindere mate dan aan internationale artikelen. Nationale wetenschappelijke publicaties worden steeds minder belangrijk binnen de onderwijswetenschappen. Publicaties in het nationale tijdschrift *Pedagogische Studiën* (het enige nationale wetenschappelijke tijdschrift) worden wel gewaardeerd. Vakpublicaties worden gewaardeerd vanuit het perspectief van maatschappelijke relevantie.

Binnen de onderwijswetenschappen wordt veelal eigen data verzameld in het onderwijsveld (met de nodige problemen en vertragingen), waardoor het soms lastig is om een continue stroom van publicaties te realiseren. Het is belangrijk hier bij de beoordeling van publicatielijsten van onderwijskundigen rekening mee te houden.

Auteurschap

Publicaties binnen de onderwijswetenschappen tellen vrijwel altijd meerdere auteurs, meestal variërend van 2 tot 5 auteurs. De eerste auteur levert over het algemeen de grootste bijdrage aan een publicatie. Eerste auteurschap is dan ook van belang, met name voor aio's en postdocs. Er wordt wisselend omgegaan met de positie van de ervaren onderzoeker/promotor, bijvoorbeeld als laatste auteur of op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen de onderwijswetenschappen van belang dat men heeft meegeschreven

aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat. De betekenis van auteurschap kan wisselen binnen de onderwijswetenschappen, afhankelijk van de vakgroep/instelling waar men werkzaam is.

Discussies

Op basis van de onderzoeksresultaten lijkt er in algemene zin consensus te bestaan over de publicatiecultuur binnen onderwijswetenschappen.

13. Pedagogiek

Typen publicaties

De focus in de publicatiecultuur van pedagogiek ligt op het publiceren van artikelen in internationale refereed tijdschriften. Vroeger was het binnen de pedagogiek zeer gebruikelijk om boekpublicaties te schrijven; tegenwoordig wordt dit type publicaties als 'extra' gezien.

Binnen de pedagogiek is er sprake van meerdere stromingen. Er is een relatief kleine stroming die voornamelijk theoretisch/historisch georiënteerd is. Binnen deze stroming zijn boekpublicaties en artikelen in nationale tijdschriften, naast artikelen in internationale tijdschriften, nog steeds relevant. De grote empirische stroming richt zich sterk op publicaties in internationale tijdschriften. Daarnaast is er een relatief kleine, maar groeiende, stroming gericht op praktijkonderzoek, vaak kwalitatief of in kleine samples. Overigens kennen de verschillende stromingen en de verschillende vakgebieden binnen de stromingen hun eigen tijdschriften.

Hoewel onderzoekers binnen de subdiscipline het als een taak van de pedagogiek zien om te publiceren in vaktijdschriften, is er binnen de wetenschappelijke wereld minder waardering voor dit type publicaties. Nationale publicaties en vakpublicaties worden binnen de pedagogiek wel gewaardeerd vanuit het perspectief van maatschappelijke relevantie en kennisdeling. Voor de beoordeling van publicatielijsten van senior onderzoekers is het belangrijk dat een publicatielijst naast artikelen in internationale tijdschriften ook vakpublicaties bevat.

Auteurschap

Vaak tellen publicaties 3 of meer auteurs. Het aantal auteurs van een publicatie is niet van belang voor de waardering, de auteurspositie wel. De volgorde van auteurs is op bijdrage. Het eerste auteurschap telt dan ook het zwaarst. Er speelt binnen de pedagogiek enige discussie over de vraag of de promotor of projectleider als laatste auteur wordt vermeld of als tweede auteur; beide komen voor. Om co-auteur te worden is het binnen de pedagogiek van belang dat men een actieve bijdrage heeft geleverd.

Discussies

De publicatiecultuur van pedagogiek is 'in transitie' en lijkt erg op de publicatiecultuur van psychologie. Er wordt steeds meer multidisciplinair gewerkt en gepubliceerd in tijdschriften van andere disciplines. Tevens is er een ontwikkeling gaande naar meer auteurs per publicatie. Deze ontwikkeling heeft te maken met de ontwikkeling dat er steeds grotere, interdisciplinaire onderzoeksprojecten binnen de pedagogiek zijn, waardoor er meer in teams wordt samengewerkt.

- De ontwikkeling naar meer samenwerking in grotere, interdisciplinaire onderzoeksteams leidt tot discussies met betrekking tot de vraag wie wel/niet als auteur wordt genoemd.
- Er is discussie over de betekenis van laatste auteurschap. Er is discussie over de vraag of de promotor of projectleider als laatste auteur wordt vermeld of als tweede auteur. Nu komt allebei nog voor.
- Discussie over kwaliteit versus kwantiteit van publicaties.

14. Psychologie

14a. Klinische psychologie

Typen publicaties

De publicatiecultuur van klinische psychologie is sterk georiënteerd op artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften. Andere typen publicaties, zoals (bijdragen aan) boeken (Nederlands- of Engelstalig) en publicaties in nationale tijdschriften, komen voor maar tellen wetenschappelijk niet echt mee. Vakpublicaties zijn van belang voor de disseminatie van onderzoeksresultaten, maar hiervoor bestaat nauwelijks wetenschappelijke waardering binnen de klinische psychologie.

Pre-registratie van de onderzoeksmethode komt steeds meer voor. Er ligt steeds meer focus op de kwaliteit van publicaties en minder op de aantallen publicaties.

Auteurschap

Multi-authored publicaties zijn het meest gangbaar binnen de klinische psychologie, maar ook publicaties met 1 of 2 auteurs komen voor. Vooral het eerste, tweede en laatste auteurschap is belangrijk. De eerste auteur is vaak de promovendus, de laatste auteur is de onderzoeksleider. De tweede auteur is vaak de begeleider van de eerste auteur. Bij publicaties van gepromoveerde onderzoekers staan auteurs over het algemeen op volgorde van bijdrage. Om co-auteur te worden is het binnen de klinische psychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie, heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat en/of het onderzoek geleid, waar de publicatie uit voortkomt.

Discussies

Er is discussie over:

- kwaliteit versus kwantiteit.
- de waardering voor open access publicaties.

14b. Biologische psychologie

Typen publicaties

De publicatiecultuur van de biologische psychologie is gericht op artikelen in de internationale refereed tijdschriften. Daarnaast is er waardering voor artikelen in vaktijdschriften. Boeken, monografieën en bijdragen aan boeken worden in de biologische psychologie relatief laag gewaardeerd, maar er is waardering voor bijdragen aan les- en handboeken. Verder worden nationale publicaties in de biologische psychologie minder geschreven en nauwelijks gewaardeerd. Bij de beoordeling van de kwaliteit van publicatielijsten is zowel kwaliteit (in welke tijdschriften is gepubliceerd) als kwantiteit (aantallen publicaties) van belang.

Auteurschap

Publicaties in de biologische psychologie kunnen relatief veel auteurs tellen. Publicaties met 3 of meer auteurs zijn gangbaar, maar ook publicaties met 10 of meer auteurs, zelfs 100 auteurs, kunnen voorkomen. Vooral eerste en laatste auteurschappen zijn belangrijk. De eerste auteur

is vaak de promovendus. De laatste auteur is de onderzoeksleider. Gedeelde eerste en laatste auteurschappen zijn steeds meer gebruikelijk. Publicaties met 1 of 2 auteurs komen overigens ook voor binnen de biologische psychologie; dit betreft vaak reviews of beschouwingen. Ook dit type publicatie wordt binnen de biologische psychologie gewaardeerd. De meeste publicaties zijn echter empirisch gedreven en tellen dus relatief meer auteurs. Om co-auteur te worden is het binnen de biologische psychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie, heeft bijgedragen aan de uitvoering van het onderzoek waar de publicatie over gaat, data geanalyseerd, het onderzoek geleid, waar de publicatie uit voortkomt, en/of in het geval van publicaties met promovendi: de rol van (co-)promotor vervuld. Het is gebruikelijk om aan te geven welke bijdrage de auteurs geleverd hebben.

Discussies

Binnen de biologische psychologie lijkt consensus te bestaan over de vraag welke publicaties wel/niet worden gewaardeerd. Er is discussie over de vraag wat belangrijker is: kwaliteit of kwantiteit. Daarnaast lijkt er discussie over de waarde van replicaties, preprints en open science.

14c. Medische psychologie

Typen publicaties

De publicatiecultuur van de medische psychologie is vooral gericht op artikelen in de internationale refereed tijdschriften. Er wordt binnen de medische psychologie gepubliceerd in zowel medische als psychologische tijdschriften. Boeken en bijdragen aan boeken tellen binnen de medische psychologie nauwelijks mee. Als een monografie een bestseller wordt, is hier waardering voor. Nationale publicaties worden niet gewaardeerd; deze publicaties worden als 'extra' gezien. Publicaties in vaktijdschriften (gericht op een niet-wetenschappelijk publiek), zowel nationaal als internationaal, worden nauwelijks gewaardeerd bij de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van publicatielijsten. Dergelijke publicaties worden wel van belang geacht met het oog op valorisatie en maatschappelijke impact. Aan valorisatie en maatschappelijke impact wordt steeds meer belang gehecht. Het doen van preregistraties is steeds meer gangbaar.

Auteurschap

Single authored publicaties komen niet of nauwelijks voor binnen de medische psychologie, behalve wanneer het reviews betreft. De meeste publicaties tellen relatief veel auteurs. Er is een ontwikkeling gaande naar meer auteurs per publicatie, zoals in de medische wetenschap gebruikelijk is. Bij de medische tijdschriften komt het voor dat ook de arts die bij de dataverzameling een rol heeft gespeeld als co-auteur wordt genoemd.

Vooraf het eerste, tweede en laatste auteurschap is belangrijk. De eerste auteur is vaak de promovendus, de laatste auteur is de onderzoeksleider. De tweede auteur is vaak de begeleider van de eerste auteur. De volgorde van de overige auteurs is vaak op volgorde van bijdrage.

Om co-auteur te worden is het binnen de medische psychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

Er is binnen de medische psychologie niet of nauwelijks discussie over de publicatiecultuur. Er is enige discussie over de waarde van het publiceren in vaktijdschriften. Tevens is er discussie over het co-auteurschap van artsen die uitsluitend data hebben verzameld.

14d. Ontwikkelingspsychologie

Typen publicaties

Artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften zijn het meest gangbaar en worden hoog gewaardeerd binnen de ontwikkelingspsychologie. Artikelen in refereed internationale tijdschriften worden het hoogst gewaardeerd. Er lijkt een ontwikkeling gaande naar meer focus op kwaliteit en minder op kwantiteit bij de beoordeling van publicatielijsten.

Binnen de ontwikkelingspsychologie lijkt er relatief weinig waarde te worden gehecht aan boeken, artikelen in nationale tijdschriften en boeken onder redactie. Vroeger was er meer waardering voor boeken en boekbijdragen, tegenwoordig is er meer waardering voor artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften. Bij ontwikkelingspsychologie kan de output in aantallen publicaties, vergeleken bij andere subdisciplines binnen de psychologie, laag zijn.

Auteurschap

Publicaties tellen vrijwel altijd meerdere auteurs. Het aantal auteurs varieert meestal binnen een range van 2 tot 6 auteurs. Artikelen in internationale tijdschriften met 1 of 2 auteurs worden relatief hoger gewaardeerd dan artikelen met 3 of meer auteurs. Binnen de ontwikkelingspsychologie is daarnaast de auteursvolgorde van belang. Binnen de ontwikkelingspsychologie is vooral het eerste, tweede en laatste auteurschap belangrijk. De laatste auteur is vaak de senior onderzoeker, bijvoorbeeld de onderzoeksleider (PI), promotor of supervisor. Bij publicaties van promovendi is de eerste auteur vaak de promovendus, de tweede auteur de co-promotor en de laatste auteur de onderzoeksleider (PI)/promotor. Om co-auteur te worden is het binnen de ontwikkelingspsychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Beoordeling publicatielijsten

Ontwikkelingspsychologen geven aan dat zij bij het beoordelen van de kwaliteit van publicatielijsten het meeste belang hechten aan het aantal multi-authored publicaties als eerste auteur, het aantal multi-authored publicaties als laatste auteur en het aantal multi-authored publicaties als tweede auteur. Daarnaast worden de originaliteit/innovatieve waarde van het onderzoek en de inhoud van publicaties als belangrijke factoren genoemd die meewegen bij de beoordeling van publicatielijsten. Het aantal co-auteurs en de uitgeverij van boeken staan qua belang onderaan de lijst van ontwikkelingspsychologen wat betreft kenmerken die een rol spelen bij de beoordeling van publicatielijsten.

Discussies

Er is discussie over:

- kwaliteit versus kwantiteit.
- de kwaliteit van open access publicaties.

14e. Psychonomie en cognitieve psychologie

Typen publicaties

De publicatiecultuur van psychonomie en cognitieve psychologie is sterk gericht op publicaties in internationale tijdschriften. Binnen de subdiscipline zijn er vakgebieden die verschillen wat betreft de tijdschriften waarin wordt gepubliceerd.

Preprints en preregistraties zijn meer gangbaar geworden. Boeken/monografieën, tekstboeken en boekbijdragen zijn minder gangbaar en tellen nauwelijks mee als wetenschappelijke output binnen psychonomie en cognitieve psychologie, maar geven wel aanzien in het veld. Voor overige publicaties, zoals patenten, abstracts en readings in proceedings en vakpublicaties, is er nauwelijks waardering; deze publicaties worden als 'extra' gezien.

Binnen sommige vakgebieden binnen psychonomie en cognitieve psychologie worden ook onderzoeksproducten gepubliceerd, zoals therapieprogramma's, tests, datasets en programmeercodes. De waardering voor dit type publicaties lijkt toe te nemen.

Een andere ontwikkeling in de publicatiecultuur is dat de focus in de afgelopen jaren is verbreed van gedragsonderzoek naar hersenonderzoek. Hierdoor wordt er steeds meer in andersoortige tijdschriften (hersentijdschriften) gepubliceerd.

Auteurschap

Wat betreft aantallen auteurs is het gangbaar om met 3 tot 5 auteurs te publiceren. Single authored publicaties komen zelden voor. De volgorde van auteurs is op volgorde van bijdrage. Binnen psychonomie en cognitieve psychologie wordt vooral waarde gehecht aan eerste, tweede en laatste auteurschap. De eerste auteur heeft de grootste bijdrage aan een artikel geleverd, de laatste auteur is promotor/onderzoeksleider. Om co-auteur te worden is het binnen de psychonomie en cognitieve psychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

Binnen de psychonomie en cognitieve psychologie is er discussie over kwaliteit versus kwantiteit.

14f. Sociale en organisatiepsychologie

Typen publicaties

De publicatiecultuur binnen sociale en organisatiepsychologie is sterk internationaal georiënteerd. De focus ligt op het publiceren van artikelen in peer reviewed internationale tijdschriften. De tijdschriften waarin wordt gepubliceerd, verschillen tussen de sociale psychologie en de organisatiepsychologie. Naast internationale artikelen komen andere typen publicaties (zoals boeken) voor, met name bij ervaren wetenschappers die zich reeds hebben bewezen. Dergelijke publicaties komen voor náást internationale artikelen en worden relatief minder gewaardeerd. Daarnaast komen publicaties in het kader van valorisatie voor, afhankelijk van het onderzoeksonderwerp. Dergelijke publicaties worden niet meegewogen in het oordeel over de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst, maar zijn voor de maatschappelijke relevantie van de sociale en organisatiepsychologie meer van belang dan eerder het geval was. Doordat rigor (gedegenheid, reproduceerbaarheid, repliceerbaarheid) van het onderzoek belangrijker wordt, en steeds belangrijker dan de vraag in welke tijdschrift wordt gepubliceerd, is het steeds gangbaarder om datasets te delen en onderzoek te preregistreren.

Auteurschap

Publicaties tellen vrijwel altijd meerdere auteurs, variërend van 2 tot 5 auteurs. Daarnaast komen ook publicaties met veel meer auteurs steeds vaker voor, bijvoorbeeld bij studies waar labs dezelfde studie reproduceren. Omdat de volgorde van auteurs vaak op basis van bijdrage aan het artikel is, wordt eerste auteurschap het meest gewaardeerd – met name voor beginnend onderzoekers. Soms is de laatste auteur de onderzoeksleider of promotor. Voor ervaren onderzoekers is tweede en laatste auteurschap belangrijker. Om co-auteur te worden is het binnen de sociale en organisatiepsychologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

De publicatiecultuur binnen de sociale en organisatiepsychologie is in beweging. Onderzoekers richten zich steeds meer op kwaliteit en minder op kwantiteit. Er speelt een discussie over de waardering van publicaties die voortkomen uit onderzoek door grote consortia en in het bijzonder de waardering van de bijdrage van de verschillende auteurs (anders dan de eerste, tweede en laatste auteurs).

Panel Recht en bestuur

15. Bestuurskunde en politicologie

15a. Bestuurskunde

Typen publicaties

De publicatiecultuur van bestuurskunde kenmerkt zich door een grote nadruk op publiceren in internationale tijdschriften. Verder staan, naast internationale artikelen, boeken/monografieën bij internationale uitgevers hoog aangeschreven. Vanwege het belang van nationale zichtbaarheid voor bestuurskunde als vak, wordt het publiceren in nationale tijdschriften en boeken daarnaast nog altijd gewaardeerd. Binnen de bestuurskunde is het belangrijk om als onderzoeker een mix van verschillende typen publicaties te hebben.

De publicatiecultuur van de bestuurskunde is divers. Bestuurskunde kent verschillende vakgebieden met eigen tijdschriften en deelculturen met betrekking tot publiceren. Voorheen was er een duidelijke scheiding tussen een meer internationaal georiënteerde stroming enerzijds en een Nederlandse stroming anderzijds, tegenwoordig is er sprake van een meer hybride publicatiecultuur met daarin verschillende vakgebieden met eigen accenten.

Verder is er sprake van een onderscheid in publicatiecultuur tussen verschillende generaties onderzoekers, waarbij junior onderzoekers zich meer richten op internationaal publiceren in wetenschappelijke tijdschriften terwijl senior onderzoekers meer de breedte opzoeken qua typen publicaties.

Een monografie wordt, zeker later in de carrière, nog altijd hoog gewaardeerd.

Publicaties in het kader van valorisatie / maatschappelijke impact komen voor binnen de bestuurskunde en tellen in toenemende mate mee voor de wetenschappelijke waardering van een publicatielijst. Omdat de bestuurskunde relatief breed is en uit diverse vakgebieden bestaat, wordt er door bestuurskundigen in zowel algemene als specialistische tijdschriften gepubliceerd.

Auteurschap

Publicaties als enig auteur komen voor binnen bestuurskunde, evenals multi-authored publicaties met 2 of 3 auteurs en bij uitzondering met meer dan 3 auteurs. Het verschilt per vakgebied van de bestuurskunde wat de norm is: alleen publiceren of juist met meerdere auteurs. Binnen de bestuurskunde zijn publicaties met veel auteurs zeer ongebruikelijk.

Bij multi-authored publicaties varieert de volgorde van auteurs: de volgorde is alfabetisch als de bijdrage van auteurs gelijk is, indien dit niet het geval is worden auteurs op volgorde van de omvang van hun bijdrage genoemd. Het aantal publicaties als enig of 1e auteur is van belang voor het oordeel over de kwaliteit van een publicatielijst.

Om co-auteur te worden is het binnen de bestuurskunde van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Er is binnen de bestuurskunde discussie over:

- het opvoeren van de promotor als co-auteur bij publicaties van promovendi.
- het promoveren op een boek of op artikelen.
- de invulling van valorisatie / maatschappelijke impact.
- de waardering en interpretatie van single-authored versus multi-authored publicaties.

15b. Politicologie

Typen publicaties

Engelstalige artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften worden hoog gewaardeerd binnen de politicologie. Daarnaast wordt er historisch gezien veel waarde gehecht aan monografieën/boeken en boekbijdragen. In de afgelopen decennia heeft een verschuiving plaatsgevonden waarbij meer nadruk is komen te liggen op het publiceren van artikelen in peer reviewed internationale tijdschriften. Boekpublicaties blijven echter van belang, waarbij met name aan monografieën/boeken veel waarde wordt gehecht.

De publicatiecultuur van de politicologie is divers. Politicologie kent verschillende deelgebieden met eigen tijdschriften en deelculturen met betrekking tot publiceren. De waardering van monografieën/boeken en boekbijdragen hangt samen met het deelgebied. Binnen sommige deelgebieden worden deze op één lijn gewaardeerd met publicaties in internationale tijdschriften, binnen andere deelgebieden wordt dit type publicaties ook gewaardeerd, maar (beduidend) minder dan artikelen.

De focus binnen politicologie is sterk internationaal; nationale publicaties worden nauwelijks gewaardeerd. Bijdragen aan het publieke debat worden binnen de politicologie gezien als maatschappelijke taak en in die hoedanigheid ook gewaardeerd, maar tellen niet mee als wetenschappelijke output. Dit type publicaties wordt gezien als een mooie aanvulling op de internationale publicaties. Een sterke publicatielijst bestaat voornamelijk uit artikelen in internationale peer reviewed tijdschriften. Daarnaast is er waardering voor Engelstalige monografieën op een publicatielijst.

Auteurschap

Het is binnen politicologie gebruikelijk om met 1 tot 3 auteurs te publiceren. Publicaties met 4 of meer auteurs komen minder voor en het individuele aandeel van iedere auteur wordt minder gewaardeerd.

Er zijn signalen dat het tegenwoordig gangbaar is om auteurs op volgorde van bijdrage te vermelden. Wanneer auteurs een gelijke bijdrage hebben geleverd, staan zij op alfabetische volgorde vermeld (dit wordt vaak expliciet benoemd).

De diversiteit aan deelgebieden binnen de politicologie komt ook tot uiting wat betreft auteurschap. Binnen sommige deelgebieden zijn single-authored publicaties meer gangbaar dan multi-authored publicaties, terwijl dit in andere deelgebieden juist niet zo is. Om co-auteur te worden is het binnen politicologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Er is binnen de politicologie discussie over:

- de waardering van artikelen in tijdschriften versus boekpublicaties. Welk type publicatie is het meest van belang?
- kwaliteit versus kwantiteit.
- co-auteurschap van promovendi en (co-) promotoren.
- het belang van publicaties in het kader van valorisatie.

16. Rechten

16a. Privaatrecht

Typen publicaties

Binnen privaatrecht komen Nederlandstalige en Engelstalige publicaties voor, afhankelijk van het onderwerp. Het aantal internationale, Engelstalige publicaties neemt toe. Nationaal georiënteerde publicaties zijn en blijven belangrijk, omdat er een nationaal rechtssysteem is. Internationale rechtsvergelijkingen lenen zich voor internationale wetenschappelijke publicaties; ook bij nationale onderwerpen kan een vergelijking worden gemaakt met andere landen.

In het privaatrecht worden wetenschappelijke tijdschriftartikelen in goede nationale of internationale tijdschriften, boeken/monografieën en bijdragen aan boeken gewaardeerd. Proefschriften binnen privaatrecht zijn vrijwel altijd een monografie. Daarnaast komt vakliteratuur relatief veel voor, met name annotaties, maar deze worden in principe niet meegewogen in de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. In publicatielijsten wordt een 'normaal evenwicht' verwacht tussen wetenschappelijke en vakpublicaties. Onderwijsboeken (veelal te herkennen aan titel of uitgeverij) tellen niet mee voor de beoordeling van de wetenschappelijke kwaliteit van een publicatielijst. Er zijn signalen dat handboeken die door de advocatuur en wetenschappers als naslagwerk worden gebruikt, wel meetellen voor de (wetenschappelijke) kwaliteit van een publicatielijst.

Bij de beoordeling van publicatielijsten gaat kwaliteit voor kwantiteit. Kwantiteit compenseert gebrek aan kwaliteit niet. Kwaliteitsoordelen worden vrij subjectief bepaald. Binnen publicatie-

typen bestaat variëteit in kwaliteit, bijvoorbeeld: de kwaliteit van de inhoud van tijdschriftartikelen varieert sterk. Zo kan, afhankelijk van de inhoud, een boek/monografie veel zwaarder wegen dan een artikel in een tijdschrift.

Auteurschap

Publicaties met één auteur zijn gangbaar binnen privaatrecht, maar er lijkt een tendens te zijn dat er vaker gezamenlijk wordt gepubliceerd.

Om co-auteur te worden is het binnen privaatrecht van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat. Het is binnen privaatrecht gebruikelijk dat de auteurs een gelijke bijdrage hebben geleverd aan de publicatie, zowel aan het onderzoek als aan het schrijfwerk.

Discussies

Er is binnen het privaatrecht consensus met betrekking tot de publicatiecultuur. Er lijkt wel enige discussie te zijn over de waardering van nationale versus internationale publicaties en de wetenschappelijke waardering voor annotaties.

16b. Staats- en bestuursrecht

Typen publicaties

Traditioneel gezien is de publicatiecultuur van staats- en bestuursrecht sterk nationaal georiënteerd. Artikelen in nationale tijdschriften zijn gangbaar en worden belangrijk geacht.

Binnen staats- en bestuursrecht is er sprake van een grote variatie wat betreft typen publicaties die gangbaar zijn en hoog gewaardeerd worden. Naast artikelen in nationale tijdschriften worden ook boeken, monografieën, boekbijdragen, preadviezen en handboeken gewaardeerd. Bij boekpublicaties is van belang of de publicatie onderdeel uitmaakt van een 'serie' die onder redactie wordt uitgegeven. Ook lijkt er veel belang te worden gehecht aan het schrijven van een tweede monografie, na de promotie. Het voeren van de redactie van een bundel laat zien dat iemand over een goed netwerk beschikt en krijgt om die reden ook waardering. Binnen het staats- en bestuursrecht lijkt een ontwikkeling waarneembaar waarbij de aandacht voor internationaal publiceren groeit en er lijkt steeds meer belang gehecht te worden aan artikelen in internationale peer

reviewed tijdschriften. Ook handboeken voor een internationaal publiek, waarin het Nederlands rechtssysteem wordt uitgelegd, lijken vaker voor te komen. Binnen het staats- en bestuursrecht zijn verschillende stromingen waarneembaar, gericht op hetzij meer nationale, hetzij meer internationale publicaties of op zowel nationale als internationale publicaties.

Naast wetenschappelijke publicaties worden vakpublicaties van belang geacht met het oog op valorisatie, bijvoorbeeld in de vorm van blogs en online publicaties. Ook annotaties zijn een belangrijk type publicaties binnen staats- en bestuursrecht.

Auteurschap

Binnen staats- en bestuursrecht wordt vooral individueel gepubliceerd. Daarnaast zijn ook multi-authored publicaties met 2 auteurs gangbaar. Publicaties met meer dan 2 auteurs zijn relatief zeldzaam, maar komen bij preadviezen wel voor. De volgorde van auteurs is vrijwel altijd alfabetisch. Om co-auteur te worden is het binnen staats- en bestuursrecht van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Er is discussie over:

- de waardering van internationale publicaties ten opzichte van nationale publicaties: welk gewicht wordt toegekend aan internationale publicaties?
- het belang van vakpublicaties. Het is niet altijd duidelijk of een publicatie een wetenschappelijke publicatie is of een vakpublicatie. Dit speelt vooral bij artikelen in Nederlandse tijdschriften.

16c. Internationaal en Europees recht

Typen publicaties

Er is binnen internationaal en Europees recht relatief veel variatie in typen publicaties. Artikelen in internationale tijdschriften komen voor, maar ook boeken/monografieën, bijdragen aan boeken, annotaties, handboeken etc. zijn gangbaar. Artikelen in internationale tijdschriften en boeken/monografieën worden het hoogst gewaardeerd. Nationale publicaties komen binnen het internationaal recht minder voor dan bij het Europees recht en krijgen ook minder waardering.

Tevens komen annotaties voor binnen Internationaal en Europees recht. Over de wetenschappelijke waardering van annotaties lijkt binnen Internationaal en Europees recht verschillend gedacht te worden, maar er wordt aan dit type publicatie wel belang gehecht binnen de subdiscipline (mits van goede kwaliteit). De publicatiecultuur van internationaal en Europees recht verschilt overigens wel op een aantal punten van de publicatiecultuur van andere subdisciplines binnen rechten: in vergelijking met andere subdisciplines is de publicatiecultuur van internationaal en Europees recht sterker gefocust op internationale publicaties en peer review, en zijn nationale publicaties aanzienlijk minder belangrijk.

Auteurschap

Het is gebruikelijk om als enig auteur te publiceren, maar ook publicaties met twee auteurs komen voor. Als een publicatie twee auteurs telt, hebben beide auteurs meegeschreven aan de publicatie. Het komt relatief vaak voor dat beide auteurs een gelijke bijdrage hebben geleverd aan de publicatie.

Publicaties met drie of meer auteurs komen nauwelijks voor (m.u.v. boeken onder redactie) en roepen vragen op bij de beoordeling van publicatielijsten, tenzij er sprake is van een multidisciplinaire aanpak en grote onderzoeksprojecten. Bij deze laatste twee is co-auteurschap in toenemende mate gebruikelijk. Uit de publicatielijst van een onderzoeker binnen internationaal en Europees recht is het op basis van co-auteurschap alleen lastig op te maken of iemand over een goed netwerk beschikt. Hiervoor is het belangrijk om ook het cv te raadplegen (gastcolleges, uitnodigingen voor conferenties e.d.).

Discussies

Er is binnen internationaal en Europees recht consensus met betrekking tot de publicatiecultuur. Er is binnen de subdiscipline wel enige discussie over de waarde van online publicaties en blogs, die steeds vaker voorkomen. Online publicaties en blogs worden soms niet hoog gewaardeerd, omdat er (nog) relatief weinig kwaliteitscontrole aan verbonden is. Over de waardering van preadviezen bestaat ook enige discussie.

Daarnaast bestaat enige discussie over de waarde van co-auteurschap, met name voor publicaties

met meer dan twee auteurs wanneer het niet gaat om grote onderzoeksprojecten of multidisciplinaire publicaties.

16d. Strafrecht

Typen publicaties

Strafrecht kent een sterk nationaal georiënteerde publicatiecultuur. Naast artikelen in voornamelijk nationale tijdschriften worden binnen strafrecht ook boeken, monografieën, bijdragen aan boeken en annotaties gewaardeerd. Boekpublicaties en artikelen worden ongeveer gelijk gewaardeerd binnen het strafrecht. Annotaties worden tevens van waarde geacht onder vakgenoten, hoewel dit in het beleid niet altijd tot uiting komt. Naast de wetenschappelijke output, die op basis van bovengenoemde typen publicaties wordt bepaald, worden ook vakpublicaties van belang geacht.

Bij de beoordeling van publicatielijsten is variatie van belang: iemand heeft naast artikelen bij voorkeur ook annotaties en boekpublicaties geschreven. Er is binnen strafrecht een tendens zichtbaar richting meer Engelstalige publicaties. Publicatielijsten die alleen nationale publicaties bevatten komen steeds minder vaak voor. Er is binnen strafrecht een specifiek onderzoeksgebied dat relatief meer internationaal is georiënteerd in vergelijking met de andere onderzoeksgebieden binnen strafrecht (met meer tijdschriften), namelijk Europees en internationaal strafrecht.

Auteurschap

De meeste artikelen worden alleen geschreven, een kleiner deel door 2 auteurs. Bij publicaties met 2 auteurs is het gangbaar auteurs op alfabetische volgorde te noemen. Als hiervan wordt afgeweken dan heeft de eerste auteur in dat geval een grotere bijdrage aan de publicatie geleverd.

Om co-auteur te worden is het binnen strafrecht van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat. Indien een publicatie 2 auteurs telt, is het binnen strafrecht gebruikelijk dat beide auteurs een gelijke bijdrage hebben geleverd aan de publicatie, zowel aan het onderzoek als aan het schrijfwerk. Er is een tendens binnen strafrecht naar publicaties op basis van multidisciplinaire samenwerking of onderzoek. Dit type publicaties wordt gewaardeerd.

Discussies

Er is binnen het strafrecht een grote mate van consensus over de waardering van publicaties en de beoordeling van publicatielijsten. Er speelt discussie over het al dan niet promoveren op artikelen in plaats van (zoals momenteel gangbaar is) op monografieën.

Panel Sociale wetenschappen

17. Communicatiewetenschap

Typen publicaties

Binnen de communicatiewetenschap wordt publiceren in internationale peer reviewed tijdschriften van groot belang geacht. Er wordt door communicatiewetenschappers ook gepubliceerd in tijdschriften van andere disciplines. De communicatiewetenschap kent één Nederlands tijdschrift. Publicaties in het Nederlands tijdschrift worden anders gewaardeerd dan artikelen in internationale tijdschriften. De focus ligt op het publiceren van artikelen in internationale tijdschriften.

Boeken en bijdragen aan boeken komen voor, maar worden vaak als 'extra' gezien. Voor senior onderzoekers is er waardering voor bepaalde boekpublicaties (bijv. overzichtsboeken, handboeken of monografieën). Voor de wetenschappelijke waardering van publicatielijsten tellen vooral artikelen in internationale tijdschriften. Vakpublicaties worden van belang geacht met het oog op valorisatie.

De communicatiewetenschap kent een kwalitatieve en een kwantitatieve stroming. Sommige tijdschriften lijken een voorkeur te hebben voor een bepaalde onderzoeksbenadering. Boekpublicaties worden binnen de kwalitatieve stroming hoger gewaardeerd dan in de kwantitatieve stroming. In het onderzoek binnen de kwalitatieve stroming is de specifieke culturele context belangrijk. Dit type onderzoek leent zich goed voor publicatie in thematische bundels met bijdragen uit verschillende landen.

Auteurschap

Publicaties met 2 of 3 auteurs zijn gangbaar binnen de communicatiewetenschap. Voor de waardering van publicaties telt niet het aantal auteurs, maar de auteursvolgorde. De volgorde is vaak op bijdrage. Binnen de communicatiewetenschap wordt de meeste waarde gehecht aan eerste auteurschap, gevolgd door tweede auteurschap, et cetera. De laatste auteur van een publicatie is vaak de onderzoeksleider / hoogleraar.

Binnen de subdiscipline is er ook waardering voor publicaties als enig auteur. Wanneer communicatiewetenschappers in een tijdschrift van een andere discipline publiceren, nemen zij vaak de gewoonte van de betreffende discipline met betrekking tot auteurschap over.

Om co-auteur te worden is het binnen de communicatiewetenschap van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of een intellectuele bijdrage heeft geleverd.

Ontwikkelingen

Er is een ontwikkeling zichtbaar naar grotere onderzoeksprojecten waardoor er relatief steeds meer multi-authored publicaties zijn. Daarnaast is er een ontwikkeling zichtbaar naar meer open science, het vaker beschikbaar maken van data (middels repositories) en het preregistreren van onderzoek.

Discussies

Er is discussie over kwaliteit versus kwantiteit.

18. Criminologie

In de validatie van het actualisatie-advies geeft één expert aan dat de aanpassingen gedaan vanuit de ontwikkeling van DORA / Erkennen en Waarderen niet passen binnen de feitelijke publicatiecultuur van criminologie. De aanpassingen moeten daarom met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Typen publicaties

Binnen de criminologie komen verschillende typen publicaties voor: zowel internationale als nationale artikelen, boekpublicaties als vakpublicaties. De focus binnen criminologie ligt op het publiceren van artikelen in internationale refereed tijdschriften; dit type publicaties wordt het hoogst gewaardeerd.

Naast de artikelen in internationale refereed tijdschriften, worden ook boeken en bijdragen aan boeken binnen de criminologie gewaardeerd. Ook nationale publicaties worden binnen de criminologie gewaardeerd vanwege de betrekking van het vakgebied op de rechtshandhaving.

De publicatielijsten van criminologen zien er vrij divers uit, omdat de criminologie een relatief jonge discipline is die bestaat uit wetenschappers met diverse achtergronden. Hier hoort in de beoordeling van publicatielijsten rekening mee te worden gehouden.

Auteurschap

Het is binnen de criminologie gangbaar om met 2 tot 6 auteurs te publiceren. Omdat de volgorde vaak op basis van bijdrage aan het artikel is, is eerste en tweede auteurschap van belang. Het komt soms voor dat de projectleider als laatste auteur wordt opgenomen. Daarnaast komen ook single authored publicaties voor. Er bestaan binnen de criminologie verschillen betreffende de betekenis van co-auteurschap. In de meeste gevallen geldt dat men, om co-auteur te worden, heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat.

Discussies

De moderne empirische criminologie is een subdiscipline waarbinnen onderzoekers uit diverse disciplines werkzaam zijn. Hierdoor is de publicatiecultuur nog volop in ontwikkeling: verschillende onderzoekers nemen de 'cultuur' uit hun oorspronkelijke subdiscipline, zoals de juridische wetenschap, psychologie of de sociologie, mee. Er heerst discussie over het belang van ten minste 1 single authored artikel in een proefschrift. Daarnaast is er een discussie gaande of de promotor wel of niet op publicaties van de promovendus hoort te staan.

19. Culturele Antropologie

Typen publicaties

Binnen culturele antropologie worden Engelstalige boeken/monografieën hoog gewaardeerd. De waardering voor edited volumes is afhankelijk van de aard en achtergrond van het boek (bijvoorbeeld projectbundels worden relatief minder gewaardeerd). Binnen de culturele antropologie is het gebruikelijk om te promoveren op een monografie, hoewel promoveren op basis van artikelen in toenemende mate voorkomt. Het bewerken van een proefschrift tot handelseditie wordt gewaardeerd.

Naast boekpublicaties zijn special issues van en artikelen in internationale refereed tijdschriften van belang, waarbij zowel artikelen in algemene antropologische tijdschriften als artikelen in specialistische tijdschriften worden gewaardeerd. Naast geschreven etnografieën zijn ook zogenaamde multimodale etnografieën in opkomst (audiovisuele en hybride vormen met eigen peer reviewed procedures). Vrijwel alle publicaties van cultureel antropologen zijn internationaal en Engelstalig.

Het aantal publicaties van cultureel antropologen is relatief laag in vergelijking met andere (sub) disciplines SGW om een aantal redenen: (1) het is gebruikelijk om als enig auteur te publiceren, (2) monografieën zijn gangbaar en kosten relatief veel tijd in vergelijking met het schrijven van artikelen, (3) antropologen zijn veelal lange tijd in het buitenland voor veldwerk, (4) aio's promoveren geregeld op een monografie in plaats van op artikelen.

Auteurschap

Cultureel antropologen publiceren voornamelijk als enig auteur. Er is een ontwikkeling gaande richting meer publicaties in co-auteurschap met onder meer wetenschappers uit de regio waarin het onderzoek is uitgevoerd. Bij edited volumes kan het voorkomen dat er meerdere editors zijn. Promotoren worden meestal niet als co-auteur opgevoerd bij publicaties van aio's. Om co-auteur te worden is het binnen de culturele antropologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie.

Discussies

Binnen de culturele antropologie lijkt grotendeels consensus te bestaan over de goede internationale tijdschriften. Er is wel discussie over de dominantie van Anglo-Amerikaans tijdschriften versus niet-Anglo-Amerikaanse tijdschriften. Ook is er discussie over de wenselijkheid van promoveren op basis van tijdschriftartikelen en co-auteurschap bij proefschriften. Daarnaast is er discussie met andere subdisciplines van SGW over de wijze waarop de kwaliteit van publicaties kan worden gemeten, bijvoorbeeld ten aanzien van multimodale publicaties (film, foto of geluid).

20. Ruimtelijke wetenschappen (demografie, geografie, planologie, milieuwetenschappen)

Typen publicaties

De publicatiecultuur binnen ruimtelijke wetenschappen laat zich moeilijk samenvatten gezien de grote diversiteit binnen deze subdiscipline: deze omvat verschillende vakgebieden. Onderzoekers publiceren volgens de publicatiecultuur van hun eigen vakgebied (zoals de demografie of milieuwetenschappen). Niettemin laat het onderzoek zien dat binnen ruimtelijke wetenschappen artikelen in internationale tijdschriften het hoogst gewaardeerd worden. De waardering voor bijdragen aan edited volumes is beduidend lager dan de waardering voor artikelen in internationale tijdschriften. Wel lijkt er waardering te zijn voor boeken en monografieën, hoewel dit niet voor alle vakgebieden binnen de ruimtelijke wetenschappen lijkt te gelden. Binnen milieuwetenschappen en demografie worden boeken en monografieën bijvoorbeeld vooral als mooie 'extra' gezien, terwijl er binnen andere vakgebieden duidelijk waardering voor bestaat. Artikelen in nationale tijdschriften en vakpublicaties tellen in wetenschappelijk opzicht niet mee binnen de ruimtelijke wetenschappen. Deze publicaties worden wel belangrijk geacht vanwege de maatschappelijke relevantie.

Auteurschap

De meeste publicaties tellen 2 tot 4 auteurs. Publicaties met 1 auteur komen relatief weinig voor, maar worden binnen sommige vakgebieden binnen de ruimtelijke wetenschappen wel als belangrijk gezien.

Gangbaar wat betreft de volgorde van auteurs is op volgorde van bijdrage. Bij een gelijke bijdrage is de volgorde meestal alfabetisch. Binnen de ruimtelijke wetenschappen zijn er verschillen wat betreft de betekenis van auteurschap; er zijn geen algemeen geldende regels. Het meest gebruikelijk is dat men, om co-auteur te worden, heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat. Er zijn signalen dat het gebruikelijker wordt om in het artikel toe te lichten wie welke bijdrage heeft geleverd. In de praktijk komt het binnen sommige vakgroepen soms voor dat de promotor die niet actief heeft meegeschreven als co-auteur wordt genoemd; dit is echter zeker niet gebruikelijk.

Discussies

Binnen de vakgebieden lijkt er sprake van grote consensus over de publicatiecultuur. Zo is er binnen de milieuwetenschappen en binnen de demografie nauwelijks discussie over de publicatiecultuur.

21. Sociologie

Typen publicaties

Binnen de sociologie bestaan twee verschillende stromingen met ieder een eigen publicatiecultuur, namelijk een kwantitatieve en een kwalitatieve stroming. De publicatiecultuur binnen de kwantitatieve stroming wordt gekenmerkt door een focus op publiceren in refereed internationale tijdschriften. Binnen de kwalitatieve stroming is relatief meer aandacht voor boeken/monografieën en edited volumes, maar er zijn signalen dat het publiceren in internationale tijdschriften toeneemt. Binnen de kwantitatieve stroming worden artikelen in internationale tijdschriften het hoogst gewaardeerd, maar daarnaast bestaat ook waardering voor andere typen publicaties zoals edited volumes, artikelen in Nederlandstalige wetenschappelijke tijdschriften en boekbijdragen.

Binnen de sociologie is het belang van publiceren in internationale tijdschriften groot in zowel de kwalitatieve en kwantitatieve stroming, waardoor nationale publicaties onder druk staan. Vanwege de toenemende aandacht voor valorisatie blijven professionele publicaties van belang.

Auteurschap

Binnen de sociologie is het gangbaar om met meerdere auteurs te publiceren (veelal 2 à 3 auteurs), maar enig auteurschap komt ook voor. De auteurs staan meestal in volgorde van bijdrage, maar soms op alfabetische volgorde (bij gelijke bijdrage).

Om co-auteur te worden is het binnen de sociologie van belang dat men heeft meegeschreven aan de publicatie en/of bijgedragen aan het onderzoek waar de publicatie over gaat (bijvoorbeeld: data verzamelen, data analyseren, begeleiden, ideeën vormen, commentaar leveren).

Discussies

Binnen de twee stromingen (kwantitatief en kwalitatief) lijkt er in algemene zin consensus te bestaan over de publicatiecultuur.

**Nederlandse Organisatie
voor Wetenschappelijk Onderzoek**

NWO Den Haag
Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag
Postbus 93138
2509 AC Den Haag
+31 (0)70 344 06 40

NWO Utrecht
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht
Postbus 3021
3502 GA Utrecht
+31 (0)30 600 12 11

www.nwo.nl

